

1. INLEIDING	2
2. LEEFBAARHEIDSASPECTEN	3
2.1. Bevolkingsopbouw- en ontwikkeling.....	3
2.2. Ontwikkeling woningvoorraad.....	5
2.3. Ontwikkeling woningvoorraad volgens StructuurvisiePlus	8
2.4. Woningdifferentiatie	10
2.5. Detailhandel.....	10
2.6. Voorzieningen.....	12
2.7. Bereikbaarheid.....	16
2.8. Milieu.....	18
2.9. Ontwikkelingen rondom het dorp.....	18
3. RUIMTELIJKE ASPECTEN.....	20
3.1. Ondergrond.....	20
3.2. Landschap	22
3.3. Cultuurhistorie.....	24
3.4. Ruimtelijke opbouw.....	26
4. KEUZE ONTWIKKELINGSLOCATIES	32
4.1. inbreidingslocaties	33
4.2. Ontwikkelingslocaties aan de rand van Angeren	34
4.3. Conclusie	40
5. OPGAVEN VOOR DE TOEKOMST	411
5.1. Leefbaarheidsaspecten	411
5.2. Verbeteringen binnen de kern	444
5.3. Uitbreiding.....	455
6. STREEFBEELD ANGEREN 2020.....	477
7. AANBEVELINGEN	489

De RK kerk

1. INLEIDING

In de directe omgeving van het dorp Angeren voltrekken zich grootschalige veranderingen zoals de aanleg van de Betuwelijn en mogelijk de A15 en de concentratie van glastuinbouw en bedrijvigheid rondom de Karstraat. Voor de ontwikkelingen in het dorp Angeren zelf is tot nu toe echter minder aandacht geweest.

Tijdens de voorbereidingen van een nieuw beheerbestemmingsplan voor de kern Angeren, met als doel het vastleggen van de bestaande situatie, kwamen vanuit de bewoners en ondernemers signalen dat er veranderingen in Angeren noodzakelijk zijn om het dorp ook in de toekomst aantrekkelijk en leefbaar te laten zijn.

Het gemeentebestuur heeft daarom besloten om, vooruitlopend op de StructuurvisiePlus voor de gehele gemeente, een ontwikkelingsvisie voor de kern Angeren op te laten stellen. Deze visie steunt op drie pijlers. Allereerst staan in hoofdstuk 2 de leefbaarheidsaspecten centraal. Hierin wordt onderzocht wat de kansen en bedreigingen voor de leefbaarheid van Angeren zijn. In hoofdstuk 3 worden de ruimtelijke aspecten geanalyseerd. In deze analyse wordt gekeken welke ruimtelijke potenties er in Angeren aanwezig zijn en waar toekomstige ontwikkelingen het beste plaats kunnen vinden. Als laatste pijler wordt in hoofdstuk 4 onderzocht op welke locaties toekomstige uitbreidingen van de kern gerealiseerd zouden kunnen worden.

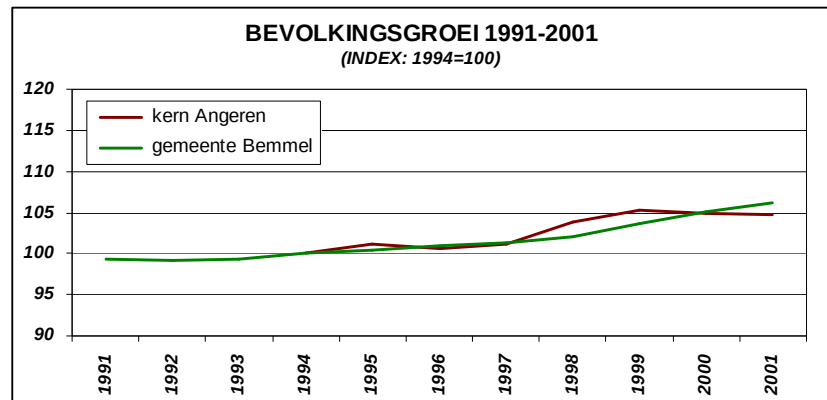
De conclusies worden in hoofdstuk 5 samengebracht in een aantal opgaven voor de toekomst waarin wordt aangegeven welke maatregelen gewenst zijn om Angeren een leefbare kern te laten blijven. In hoofdstuk 6 wordt een beeld geschetst hoe Angeren er omstreeks het jaar 2020 uit zou kunnen zien. Hoofdstuk 7 bevat een aantal aanbevelingen over de fasering en het proces.

2. LEEFBAARHEIDSASPECTEN

2.1. Bevolkingsopbouw- en ontwikkeling

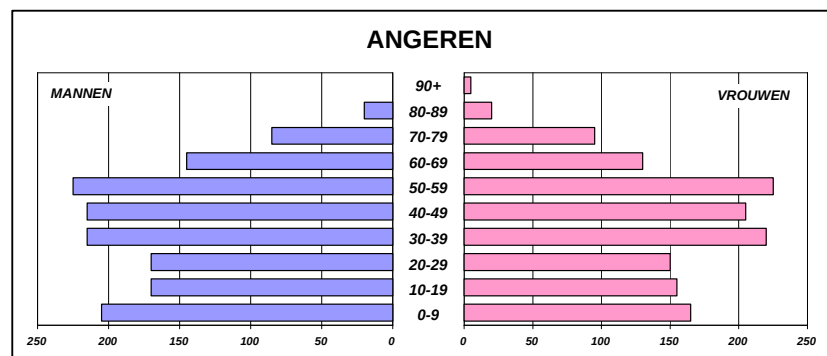
Op 1 januari 2001 telde de kern Angeren 2.816 inwoners, zes minder dan op 1 januari 2000. In 1994 telde het dorp 2.690 inwoners.

Onderstaande grafiek toont de bevolkingsgroei van zowel de kern Angeren, als de gemeente Bemmeler (van vóór de herindeling). De grafiek toont dat de bevolking van de (voormalige) gemeente Bemmeler blijft groeien met gemiddeld 1% per jaar, terwijl zich binnen de kern Angeren vanaf 1998 stabilisering van het inwoneraantal aftekent. Vergrijzing en afbrokkeling van het voorzieningenniveau betekent in de toekomst dan waarschijnlijk een afnemend inwoneraantal. Voor de leefbaarheid in het dorp is dat niet wenselijk.

Figuur 2.1: Bevolkingsgroei 1991-2001; kern Angeren en voormalige gemeente Bemmeler.

Vrouwen zijn in Angeren enigszins in de meerderheid ten opzichte van het aantal mannen, overeenkomstig het landelijke beeld. Onderstaande grafiek (bevolkingspiramide) geeft bevolkingsopbouw van het dorp weer.

Figuur 2.2: Bevolkingsopbouw van de kern Angeren per 1-1-2000.

Uit de deze figuur blijkt duidelijk de oudere bevolkingsopbouw van Angeren. De 30-59 jarigen vormen het grootste deel van de bevolking,

waarbij de groep 50-59 jarigen (WO II baby's) zelfs de grootse is. In een evenwichtige grafiek zou een duidelijke piramide zichtbaar moeten zijn. In de huidige westerse maatschappij geldt dit echter voor de meeste steden en dorpen al lang niet meer, doordat de aanwas van onderen beperkter is geworden (minder geboorten) evenals de afslag aan de bovenkant (sterfte op veel latere leeftijd).

Figuur 2.3: Bevolkingsopbouw van respectievelijk de gemeente Bemmel en Nederland, per 1-1-2000.

Vergelijken we de opbouw van Angeren met de bevolkingsopbouw van de hele gemeente Bemmel, dan valt op dat de groep 50+, relatief gezien, beduidend groter is in Angeren dan in de gemeente Bemmel. Vooral de groep 50-59 jarigen is sterk aanwezig in Angeren. Een vergelijking met de bevolkingsopbouw van Nederland toont de grote hoeveelheid ouderen in Angeren nog nadrukkelijker aan.

Uit het voorgaande blijkt dat de bevolking in Angeren sterk aan het vergrijzen is, sterker dan in de gemeente als geheel en veel sterker dan het landelijk gemiddelde.

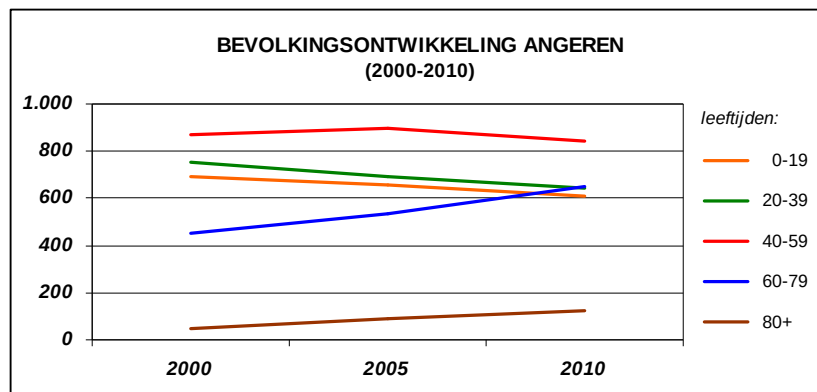
Bevolkingsprognose 2000-2010

De sterke vergrijzing zal gevolgen hebben voor de bevolkingsopbouw van de kern Angeren in de komende jaren. De toekomstige bevolking van de kern Angeren wordt bepaald aan de hand van de huidige bevolkingsopbouw, landelijke trends en gemiddelden ten aanzien van geboorte en sterfte, en een migratie saldo nul. Er wordt derhalve vanuit gegaan dat de groei van de kern slechts wordt veroorzaakt door het geboorteoverschot.

Onderstaande tabel geeft de huidige en de berekende toekomstige bevolking (zie bijlage) van de kern Angeren, voor de verschillende leeftijdscategorieën en planjaren.

Leeftijdscategorie	2000	2005	2010
0-19	695	655	607
20-39	690	690	645
40-59	895	895	842
60-79	536	536	653
80+	88	88	120
Totaal	2.820	2.864	2.867

Alvorens conclusies te trekken, wordt de bovenstaande tabel visueel in beeld gebracht in de onderstaande figuur.

Figuur 2.4: Bevolkingsontwikkeling 200-2010; kern Angeren.

Uit de figuur blijkt nog eens duidelijk dat de bevolking van Angeren sterk aan het vergrijzen is en dit proces zich in de toekomst verder zal ontwikkelen. De groep 60+ zal verder groeien, terwijl de jongere leeftijdscategorieën verder zullen afnemen. Uiteindelijk zal dit resulteren in een sterfteoverschot en dreigt leegloop van het dorp. Hierbij wordt nog steeds uitgegaan van een migratiesaldo nul.

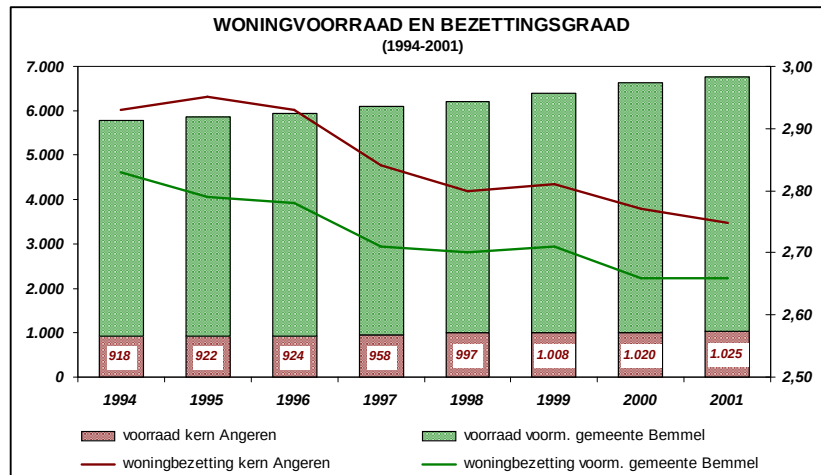
Conclusies:

- Per 1.1.2001 heeft Angeren 2.816 inwoners;
- Tussen 1994 en 2001 is de bevolking met 126 inwoners toegenomen. Over een langere periode gemeten is echter sprake van een afname van het inwoneraantal;
- De stijging van het aantal inwoners in Angeren in de afgelopen tien jaren is vergelijkbaar die in de voormalige gemeente Bemmeler als geheel. Door vergrijzing zal dat echter niet vanzelf zo blijven;
- Het inwoneraantal zal tot 2010 nog licht stijgen tot 2.867;
- De vergrijzing is in Angeren, net als in veel kleine kernen, sterker dan het landelijk gemiddelde.

2.2. Ontwikkeling woningvoorraad

In de periode 1-1-1994 tot 1-1-2001 is de woningvoorraad in Angeren uitgebreid met 107 woningen, dit betekent circa 15 woningen per jaar. Hiernaast is de gemiddelde woningbezetting, overeenkomstig landelijke trends, gedaald van 2,93 in 1994 naar 2,75 in 2001.

De volgende grafiek geeft een beeld van de laatste 8 jaren voor wat betreft het aantal woningen en de gemiddelde woningbezetting in respectievelijk de kern Angeren en de voormalige gemeente Bemmeler.

Figuur 2.5: Woningvoorraad en bezettingsgraad, Angeren en voorm. gemeente Bommel.

Woningbouwprogramma 2000-2005

Het bouwprogramma voor de kern Angeren ziet er, volgens de huidige planningslijsten 2000-2005 van de gemeente Bommel, als volgt uit:

Locatie	opgeleverd (in 2000)	in aanbouw (per 1-1-2001)	Restcapaciteit (per 1-1-2001)	totaal
Kampsestraat I	6	9	0	15
Kampsestraat II	0	0	15	15
overige locaties	1	1	0	2
Onttrekkingen	2	-	-	2
Totaal	5	10	15	30

Uit de planningslijsten blijkt verder dat alle in Angeren geplande, en de in 2000 opgeleverde, woningen, eengezinswoningen zijn in de duurdere prijssegmenten (€ 130.000 tot € 230.000). De start van het project Kampsestraat II was gepland voor 2001-2002, hetgeen betekent dat er voor de resterende periode (2003-2005) geen capaciteit binnen Angeren meer aanwezig is. Het bestaande bouwprogramma bevat een jaarlijkse bouwcapaciteit voor het dorp van gemiddeld 6 woningen per jaar, veel te weinig om de eigen aanwas te kunnen vasthouden en tegenwicht tegen vergrijzing en leegloop te kunnen bieden.

Woningbehoefte 2010

Op basis van het voorgaande kan een inschatting gemaakt worden naar het aantal benodigde woningen in Angeren in 2005 en 2010.

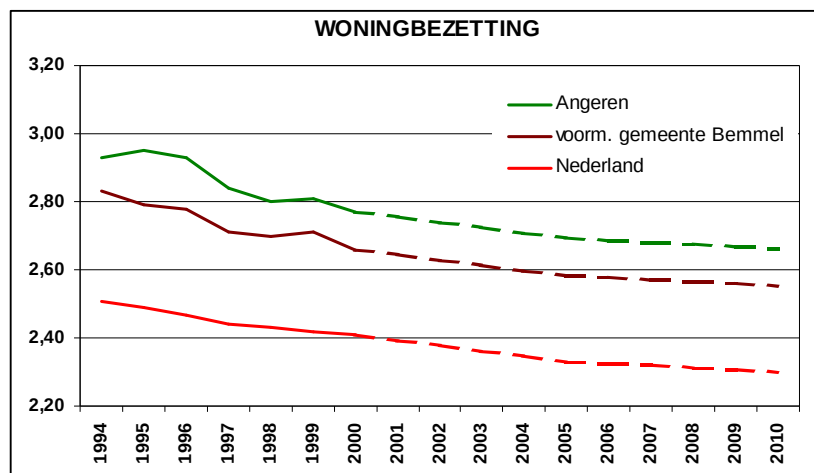
De berekening zal zo eenvoudig mogelijk gehouden worden door slechts gebruik te maken van het gegeven van de gemiddelde woningbezetting. Hiertoe is deze voor Angeren, de voormalige gemeente Bommel en Nederland voor de jaren 1994-2000 uitgezet in een grafiek.

Een prognose van deze gemiddelde woningbezetting voor Nederland voor de jaren 2005 en 2010 wordt gegeven in de Primos Prognose 1999 (Dit is een tweejaarlijkse bevolkingsprognose die wordt verricht in opdracht van het ministerie van VROM). Deze gegevens zijn eveneens in de grafiek opgenomen. Aan de hand van deze prognosecijfers worden de gegevens van Angeren en Bommel op gelijk niveau doorgezet (geëxtrapoleerd) naar uiteindelijk 2010.

Appartementen aan de Viswei

Voorgaande is verwerkt in de onderstaande grafiek, waarin duidelijk het verloop van de gemiddelde woningbezetting in de verschillende populaties is waar te nemen. Vanaf 1994 was al een daling in de gemiddelde woningbezetting waarneembaar, deze zal ook in de komende jaren verder af nemen, echter in een geringere mate dan in de voorgaande jaren het geval was.

Figuur 2.6: Gemiddelde woningbezetting 1994-2010.

Uit de bovenstaande grafiek blijkt dat de gemiddelde woningbezetting in de kern Angeren naar verwachting, en op basis van landelijk geprognostiseerde trends, zal dalen van 2,8 in 2000, via 2,7 in 2005 naar 2,5 in 2010.

Hiervan uitgaande kan de volgende berekening ten aanzien van de woningbehoefte worden gemaakt.

	2000	2005	2010
aantal inwoners	2.822	2.861	2.880
gemiddelde woningbezetting	2,8	2,7	2,5
aantal woningen	1.017	1.063	1.150

Conclusies bevolkingsontwikkeling en woningbehoefte

- Tussen 1994 en 2001 zijn ca. 15 woningen per jaar gebouwd;
- Gezien de berekende bevolkingsgroei met migratiesaldo nul kunnen er tot 2010 nog ca. 135 woningen gebouwd worden;
- Hiervan zullen er 25 in het plan Kampsestraat gebouwd worden volgens het Woningbouwprogramma 2000-2005;
- Voor de resterende 110 woningen zal nog een locatie gevonden moeten worden.

2.3. Ontwikkeling woningvoorraad volgens StructuurvisiePlus

Inleiding

In het kader van de StructuurvisiePlus die voor de gemeente Lingewaard wordt opgesteld is eveneens naar de ontwikkeling van de kwantitatieve woningbehoefte gekeken. Hierbij is een planhorizon van 2020 aangehouden.

De kwantitatieve woningbehoefte in een gebied wordt bepaald door de ontwikkeling van de bevolking in het gebied. In de gemeente Lingewaard bepaalt een drietal demografische factoren het verloop van de bevolking tot 2020. Ten eerste zal de bevolking tot 2020 in afnemende mate groeien door natuurlijke aanwas. Ondanks een sterke vergrijzing overtreft het aantal geboorten nog altijd het aantal sterfgevallen. Daarnaast heeft het proces van migratie invloed op de bevolkingsomvang. De ontwikkeling van grote bouwlocaties met een regionale taakstelling trekt nieuwe inwoners van buiten de gemeente Lingewaard aan. Op deze wijze wordt een vestigingsoverschot gecreëerd. Tenslotte speelt het maatschappelijke proces van gezinsverdunning een belangrijke rol tot 2020. Als gevolg van een sterke individualisering en vergrijzing neemt het aantal personen per huishouden verder af.

In de berekeningen van de bevolkingsontwikkeling zijn de voorgaande drie demografische ontwikkelingen verwerkt, zodat de kwantitatieve woningbehoefte kan worden bepaald tot 2020. De bevolkingsontwikkeling is berekend voor de gemeente en de kernen afzonderlijk. Beide zijn gebaseerd op landelijke gemiddelden voor sterftecijfers en gemeentelijke gemiddelden van geboortecijfers (sterker regionaal gebonden). De migratie wordt berekend als het verschil tussen de woningbehoefte van de bestaande gemeentelijke bevolking en de gemeentelijke woningproductie, vermenigvuldigd met de gemiddelde huishoudensgrootte. De bevolking als gevolg van het vestigingsoverschot wordt verondersteld te groeien overeenkomstig het landelijke gemiddelde. De trendmatige gezinsverdunning is gebaseerd op gegevens van de KAN-regio (woonvisie KAN), een daling van circa 16% van het aantal personen per huishouden tot 2020.

Woningbehoefte

De woningbehoefte van de gemeente en de kernen afzonderlijk, wordt berekend met behulp van de bevolkingsprognoses. De woningbehoefte op moment x wordt berekend door de bevolking op moment x – inclusief natuurlijke groei en de groei van de migratie uit voorgaande perioden (t.g.v. de reeds geplande bouwproductie) – te delen door de huishoudensgrootte – inclusief gezinsverdunning. De woningbehoefte – het aantal huishoudens – op moment x is in een ideale situatie gelijk aan de woningvoorraad op moment x. De woningvoorraad op moment x wordt berekend door de bestaande woningvoorraad te vermeerderen met de bouwproductie in voorliggende perioden aan de hand van het woonprogramma 2000-2014 t.b.v. de Woonvisie KAN.

$$\text{woningbehoefte (x)} = \text{bevolking (x)} / \text{huishoudensgrootte (x)}$$

$$\text{woningvoorraad (x)} = \text{woningvoorraad (2000)} + \text{bouwproductie (2000-x)}$$

Indien er sprake is van een positief saldo – de woningvoorraad op moment x is groter dan de woningbehoefte van de bestaande bevolking – is er extra ruimte voor migratie. Het aantal vestigingen kan dan groter zijn dan het aantal vertrekkers, bijvoorbeeld als gevolg van een regionale taakstelling.

Een negatief saldo op moment x betekent een tekort in de bestaande woningvoorraad. De gemeente of kern is niet in staat om binnen de eigen woningvoorraad de natuurlijke groei en gezinsverdunding van de bestaande bevolking op te vangen.

Angeren

De bevolkingsontwikkeling van de kern Angeren kent een grillig verloop tot 2020. Tot 2005 worden er in Angeren te weinig woningen – de enige grote locatie betreft Kampsestraat - gebouwd om de woningbehoefte van de eigen bevolking op te kunnen vangen. De bevolking zal in deze periode dan ook afnemen. In de berekingen voor de StructuurvisiePlus wordt er vanuit gegaan dat de locatie Sportvelden ontwikkeld wordt met ca. 80 woningen. Ontwikkeling van deze locatie alleen is onvoldoende. Tot 2010 en zeker voor de langere termijn, is meer capaciteit nodig.

Door de bouwproductie geleidelijk te verdelen over de verschillende perioden en kleinschalige locaties te ontwikkelen naast die van de sportvelden, kan de kern Angeren zichzelf voorzien in de woningbehoefte tot 2015. Daarna kampt de kern met een beperkt ruimtetekort, tenzij de woningbehoefte van na 2015 in andere kernen van de gemeente gerealiseerd wordt. Uitgangspunt in de StructuurvisiePlus is evenwel dat elke kern in haar eigen woningbehoefte dient te kunnen voorzien.

Conclusie woningvoorraad StructuurvisiePlus

- In vergelijking met het huidige programma blijkt dat het tekort het eerste ontstaat in kleine kernen, waaronder Angeren;
- Nieuwe woningen zijn gewenst op korte termijn;
- Wel gefaseerd: geen grote aantallen in één keer en gespreid over de tijd;
- Tot 2010 zouden er ca 135 woningen gebouwd moeten worden en tot 2020 ca. 200. De gemiddelde bouwproductie zou dan op korte termijn omhoog moeten en na 2010/2015 weer terug kunnen lopen naar rond de 10 woningen per jaar. Dit komt overeen met het beeld dat regionaal onderzocht is in de KAN-woonvisie.

Woningen aan de Beatrixstraat

2.4. Woningdifferentiatie

Angeren kent een eenzijdige woningvoorraad. Er zijn voornamelijk grondgebonden eensgezinswoningen te vinden. Het aandeel huurwoningen bedraagt circa 22%. Er zijn enkele blokken met seniorenwoningen en een wat groter appartementengebouw voor senioren in de wijk Viswei.

Door de Woningvereniging Lingewaard Wonen is een woonwensenonderzoek gehouden om een kwalitatieve afstemming tussen toekomstige woningbouw en de gewenste woonmilieu's en doelgroepen te kunnen realiseren.

Uit dit onderzoek blijkt dat van de eigen bevolking 70% in Angeren wil blijven wonen. De rest wil naar Bemmelen, Huissen of buiten de gemeente verhuizen. Daarnaast is er sprake van een instroom; een klein gedeelte van de behoefte in de kernen Bemmelen en Huissen wordt gezocht in Angeren.

Conclusie

- Het grootste deel van de woningvoorraad in Angeren bestaat uit grondgebonden eensgezinswoningen.

2.5. Detailhandel

In 1998 is door het Hoofdbedrijfschap Detailhandel (HBD) een "beknopte analyse detailhandelsvoorzieningen" verricht die betrekking had op de kern Angeren. HBD concludeert in het rapport; "dat vraag en aanbod van de winkelveorzieningen in Angeren redelijk met elkaar in evenwicht zijn". In dit geval gaat het om de kwantitatieve detailhandelsgegevens. Deze gegevens zullen verderop in deze paragraaf geactualiseerd worden.

Een sterktezwakte analyse geeft de kwalitatieve aspecten weer. Zoals in veel kleine kernen speelt ook in Angeren het probleem dat het winkelaanbod een beperkte kritische massa/omvang heeft. Hiernaast groeit de bevolking minimaal, heeft het winkelaanbod weinig diepte en zijn centra van hogere orde (Huissen en Bemmelen) in de directe nabijheid. De ruimtelijk-functionele samenhang wordt als zeer gebrekkig aangeduid, er is geen aaneengesloten winkelfront en de straatinrichting wordt als rommelig betiteld. Tenslotte wordt de drukke verkeersweg dwars door het winkelgebied als zeer negatief ervaren.

Hiernaast zijn er natuurlijk ook sterke, positieve aspecten aanwezig. Door HBD worden onder andere het redelijk complete aanbod aan dagelijkse artikelen, de aanwezigheid van horeca en publieksgerichte functies, de geringe leegstand, de herkenbare ruimtelijk structuur en de goede autobereikbaarheid genoemd.

Op basis van de analyse worden in het rapport een aantal aanbevelingen gedaan;

- concentratie van winkels en publiekgerichte voorzieningen;
- consumentvriendelijker en -veiliger maken van de drukke doorgaande verkeersweg;
- aanpakken van de straatinrichting;
- verbeteren van de winkelpresentatie;
- oplossingen voor opvolgings- c.q. beëindigingsproblemen.

HBD verwoordt de doelstelling voor de kern Angeren, die door de bovenstaande aanbevelingen gerealiseerd kan worden, als volgt: "Binnen de marktmogelijkheden een toename van de koopkrachtbinding, met name in de dagelijkse sector."

Actualisatie winkelonderzoek

Nu is de situatie al zichtbaar minder rooskleurig dan in 1998 is geïnventariseerd:

In Angeren zijn nog 5 winkels gevestigd. Als dit aantal wordt vergeleken met het gemiddeld aantal winkels vergelijkbare dorpen ontstaat het volgende beeld.

Supermarkt aan Iepenstraat

VERGELIJKING DETAILHANDEL ANGEREN VS. NL-GEMIDDELDE			
AANTAL VESTIGINGEN	Angeren	NL-gemiddelde	verschil
<i>dagelijkse artikelen</i>	2	4	-2
<i>niet-dagelijkse artikelen</i>	3	5	-2
<i>totaal</i>	5	9	-4

Het aantal winkels in Angeren zit dus onder het landelijke gemiddelde. Dit beeld wordt versterkt wanneer er naar het verkoopvloeroppervlak (v.v.o.) wordt gekeken. Dit is de feitelijke voor de consument toegankelijke verkoopruimte. In de onderstaande tabel wordt de in Angeren aanwezige verkoopvloeroppervlakte vergeleken met landelijke gemiddelden.

VERGELIJKING DETAILHANDEL ANGEREN VS. NL-GEMIDDELDE			
V.V.O.	Angeren	NL-gemiddelde	Verschil
<i>dagelijkse artikelen</i>	400	670	-270
<i>niet-dagelijkse artikelen</i>	400	1.000	-600
<i>totaal</i>	800	1.670	-870

Geconcludeerd kan worden dat het winkelaanbod in Angeren bijna overeenkomt met de helft van dat kernen van vergelijkbare grootte.

Het achterblijvende winkelaanbod is te verklaren uit de ligging van Angeren vlakbij Huissen. Een deel van de koopkracht vloeit naar Huissen, Bemmelen en de steden Arnhem en Nijmegen.

Winkel aan Iepenstraat

Behoud en versterking van het winkelaanbod ligt het meest voor de hand in de dagelijkse behoeften, zoals levensmiddelen. Aanbod hierin heeft men het liefst in het eigen dorp en voor minder dagelijkse boodschappen en luxe-artikelen zal de nabijheid van de stad altijd belangrijker zijn dan een groeiend aanbod in het eigen dorp.

Een eventuele uitbreiding van het winkelareaal zou aan de Jan Joostenstraat plaats kunnen vinden, tussen de supermarkt en de bank. Hierdoor zullen de aanwezige centrumvoorzieningen versterkt worden.

Dienstverlening

De dienstverlenende sector is in Angeren minimaal vertegenwoordigd. Naast een bank en een assurantiënkantoor zijn er een aantal kapsalons gevestigd.

Conclusie detailhandel:

- Het winkelaanbod in zowel de dagelijkse sector als de niet-dagelijkse sector ligt beneden het landelijk gemiddelde;
- Indien het winkelapparaat kwalitatief verbeterd wordt is er een bescheiden groei mogelijk.

2.6. Voorzieningen

Praktijk aan Viswei

Maatschappelijke en medische voorzieningen

Onder aan de dijk in het oude gedeelte van Angeren zijn de beide kerken te vinden. Het gaat om de katholieke kerk en de kleinere Nederlands Hervormde kerk die beiden vergezeld zijn van een begraafplaats.

In het nieuwere dorpsgedeelte liggen de basisschool, de peuterspeelzaal, het dorps huis en de openbare bibliotheek bij elkaar.

Verspreid over het dorp zijn een huisarts, een tandarts en een fysiotherapeut gevestigd. Door de verspreide en niet-centrale ligging zijn deze voorzieningen slecht bereikbaar voor oudere en minder valide mensen.

Onderwijs

In Angeren is één basisschool "RK Maria Basisschool" gevestigd, aan de Wilhelminastraat 2. Het huidige aantal leerlingen is ruim voldoende om de school in stand te kunnen houden.

De bevolkingsberekeningen geven hierbij verder aan dat dit in de nabije toekomst (tot 2010) ook weinig problemen zal geven. Hiernij moet echter wel opgemerkt worden dat het toekomstig aantal leerlingen, na 2005, behoorlijk terug zal lopen. Het aantal blijft echter nog ruim boven de voor de gemeente Bommel geldende opheffingsnorm van 101 leerlingen per school.

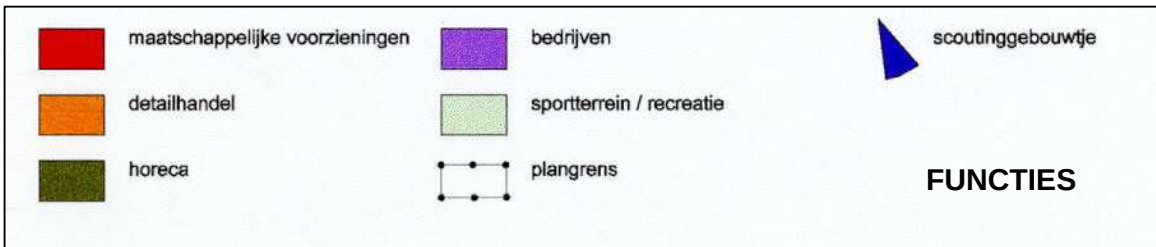
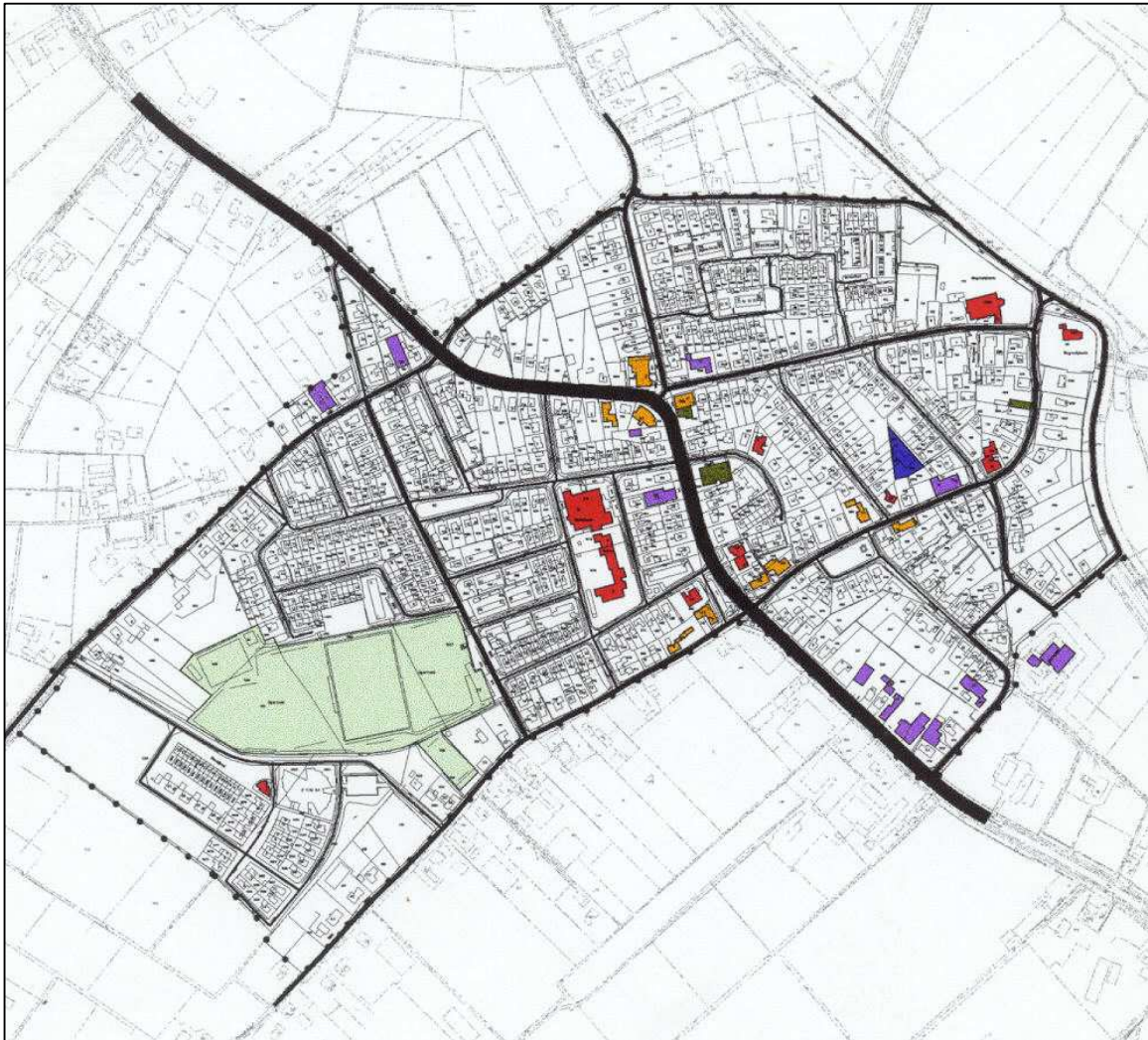
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de berekening van het toekomstig aantal leerlingen.

	<i>deelnemings- percentage B.O.</i>	<i>2000</i>		<i>2005</i>		<i>2010</i>	
		<i>Aantal totaal</i>	<i>aantal leerlingen</i>	<i>Aantal totaal</i>	<i>aantal leerlingen</i>	<i>Aantal totaal</i>	<i>aantal leerlingen</i>
0-4	20,1 %	200	40	139	28	120	24
5-9	95,6 %	170	163	191	183	126	120
10-14	25,8 %	155	40	170	44	191	49
totaal 0-14		525	243	500	255	437	193

Een verklaring voor het teruglopende leerlingenaantal is eenvoudig te geven. Uit de totale bevolkingsvoorberekeningen blijkt namelijk al dat de groep vrouwen in de vruchtbare leeftijdsgroepen klein is, en de komende jaren nog eens sterk terug zal lopen. Hierdoor zullen er van nature minder kinderen geboren worden, hetgeen zich vervolgens in de komende tien jaren zal "wreken".

Horeca

Aan de Jan Joostenstraat is een café annex zalenverhuur gevestigd. Deze vestiging, Poelzicht, staat echter al geruime tijd leeg en het voortbestaan als horecagelegenheid is onzeker. Iets verderop zit een cafetaria. De bedrijfsvoering van het café aan de Molenstraat is in de afgelopen jaren gestaakt.

Sportpark de Poel

Recreatieve voorzieningen / verenigingen

De sportvoorzieningen liggen geconcentreerd in het sportpark de Poel. Hier zijn de voetbalvelden, tennisbanen, een handbalveld en de Jeux de Boules-banen gelegen. Uitbreidingsruimte voor sportvoorzieningen is op termijn nodig en op de bestaande plek niet mogelijk.

In het dorpshuis is een gymzaal aanwezig, die echter te klein is voor echte sportbeoefening. Het dorpshuis is het middelpunt van het uitgebreide verenigingsleven in het dorp. Er is echter te weinig ruimte om alle verenigingen goed te kunnen huisvesten. Een uitbreiding van het dorpshuis is inmiddels in de gemeentelijke begroting opgenomen. Aangezien het huidige gebouw niet meer aan de eisen van deze tijd voldoet, is het realiseren van een nieuw gebouw op een andere locatie een mogelijkheid.

In de buurt van het dorpshuis wordt een aantrekkelijke en functionele ruimte voor buitenactiviteiten en evenementen gemist.

Op een binnenterrein tussen de Rosmolenstraat en de Pastoor Versteegstraat is de scouting gevestigd. Aan de oostelijke rand van het dorp is het kermisterrein gelegen, waar echter maar enkele malen per jaar activiteiten zijn. Nadeel van dit terrein is dat het niet centraal in het dorp ligt.

Bedrijven

Langs de randen van het dorp zijn een aantal bedrijven gelegen die over het algemeen een agrarische functie hebben. Incidenteel is nog sprake van bedrijvigheid in de dorpskom. Evenals het winkelaanbod, is de bedrijvigheid de laatste jaren afgenomen. Een tegengestelde trend is dat de laatste jaren meer ruimte wordt gebruikt voor 'aan huis gebonden beroepen'.

Conclusie voorzieningen:

- Angeren heeft voor een kern van deze omvang een aanvaardbaar voorzieningenniveau in kwantitatieve zin;
- Een deel van de voorzieningen, zoals de school en de medische voorzieningen, zal kwalitatief verbeterd dienen te worden;
- De gewenste uitbreiding van het dorpshuis is in de gemeentelijke begroting opgenomen;
- Het huidige dorpshuis voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd. Bovendien is uitbreiding in verband met het afnemend commerciële voorzieningenniveau gewenst. Nieuwbouw en verplaatsing zijn daarom een reële optie.
- De voetbalvereniging heeft behoefte aan een extra speelveld;
- Een aantrekkelijke en centraal gelegen ruimte voor buitenactiviteiten en evenementen wordt gemist.

2.7. Bereikbaarheid

Autoverkeer

De belangrijkste route in Angeren is de provinciale weg N839 van Huissen naar Doornenburg. Deze route bestaat in Angeren achtereenvolgens uit Leutsestraat, Iepenstraat, Jan Joostenstraat en Lodderhoeksestraat. Deze weg maakt onderdeel uit van de regionale hoofdontsluiting door het gebied gelegen tussen de Waal en het Pannerdens Kanaal. Deze route sluit bij Bemmelen aan op de A325 en loopt via Haalderen, Gendt en Angeren naar Huissen en terug naar Bemmelen.

Uit berekeningen van het RVMK (Regionale verkeersmilieukaart) blijkt de verkeersintensiteit op dit wegvak in een avondspitsuur in 1997 330 motorvoertuigen te bedragen. Verwacht wordt dat dit licht zal stijgen tot 340 motorvoertuigen in 2008.

De Kamervoorst vormt de verbinding tussen Angeren en het bedrijventerrein Bemmelen/Huissen en takt daar aan op de verbinding tussen Bemmelen en Huissen.

De Poelsestraat, Kampsestraat, Molenstraat en Kerkstraat zijn buurtontsluitingswegen. De overige wegen in Angeren zijn woonstraten. In de inrichting van de straatprofielen komt dit onderscheid niet altijd goed naar voren, omdat de meeste straten breed gedimensioneerd zijn, lange rechtstanden kennen en vaak uitgevoerd zijn met een asfaltbestrating.

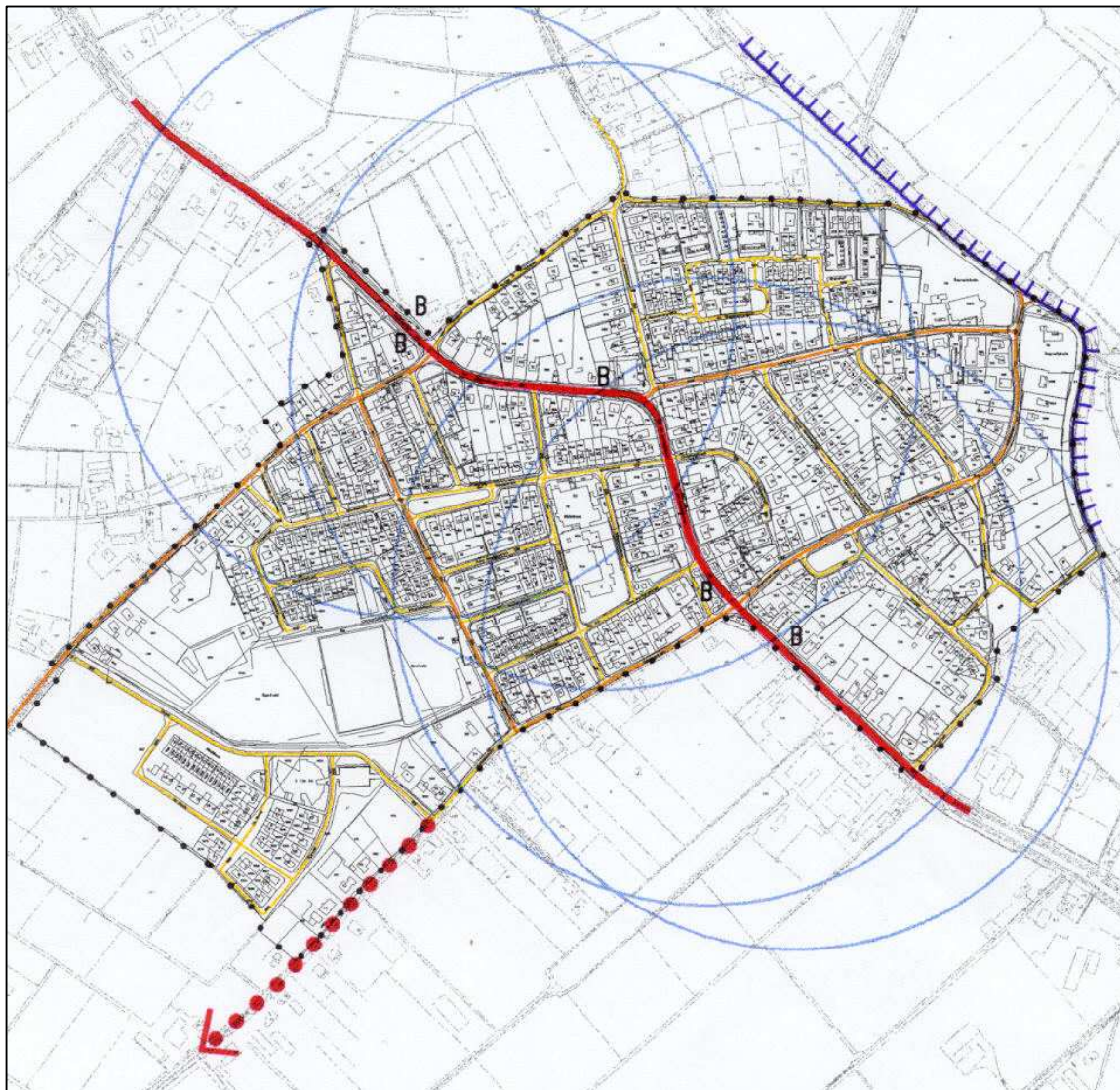
Openbaar vervoer

Angeren wordt aangedaan door buslijn 33 die zowel naar Nijmegen als Arnhem rijdt. Bushaltes zijn te vinden aan de Leutsestraat bij de kruising met de Iepenstraat, aan de Iepenstraat voor de supermarkt en aan de Jan Joostenstraat bij de kruising met de Kampsestraat/Molenstraat. Nagenoeg het hele dorp Angeren is gelegen binnen een straal van 350 meter van een bushalte. Enkel vanuit de nieuwbouwwijk Kampsestraat is de afstand groter. De bus rijdt overdag met een frequentie van twee keer per uur en 's avonds één keer per uur.

Fietsverkeer

Fietsverkeer

De verschillende kernen van Bemmelen liggen op fietsafstand van elkaar verwijderd. Langs de provinciale weg liggen vrijliggende fietspaden die in de kern overgaan in fietsstroken. Ook langs de Kamervoorst zijn buiten de bebouwde kom vrijliggende fietspaden gelegen. Naar Haalderen/Bemmelen is een speciale fietsroute aangelegd die in het verlengde van de Kampsestraat loopt.

	ontsluitingsweg		bushalte
	buurtontsluitingsweg		invloedsfeer openbaar vervoer
	woonstraat		plangrens
	dijk		
	fietsroute naar bemmel		

VERKEER

Verkeersveiligheid

In het kader van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan is onderzoek gedaan naar de objectieve en selectieve verkeersveiligheid in de gemeente Bemmelen. Ook voor Angeren is voor de periode 1993-1997 het aantal ongevallen geregistreerd. Hieruit bleek dat met name op de doorgaande route Leutsestraat, Iepenstraat, Jan Joostenstraat, Lodderhoeksestraat en de Rijndijk veel ongevallen hebben plaats gevonden. Hierbij is het opvallend dat op de Rijndijk relatief veel letselslachtoffers zijn gevallen.

Uit een onderzoek onder de bevolking naar de subjectieve verkeersveiligheid bleek dat men in Angeren het doorgaande verkeer als knelpunt beschouwt.

Conclusies bereikbaarheid

- Angeren is zowel met de auto, de fiets en het openbaar vervoer redelijk goed bereikbaar.

2.8. Milieu

In de bebouwde kom van Angeren zijn geen milieuproblemen aanwezig.

Buiten het dorp zijn wel milieuproblemen aanwezig zoals hindercirkels van landbouwbedrijven en de geluidzones van de Betuwelijn.

Conclusies milieu

- De kern Angeren kent geen milieuproblemen

2.9. Ontwikkelingen rondom het dorp

Er zijn een aantal ontwikkelingen gaande rondom Angeren die de omgeving van het dorp de komende jaren waarschijnlijk drastisch zullen veranderen. Ten zuiden van het dorp is begonnen met de aanleg van de Betuwelijn die ter hoogte van Boerenhoek in een tunnel verdwijnt om onder het Pannerdensch Kanaal door te gaan. De Betuwelijn doorsnijdt de komgronden tussen Angeren en de Linge. Langs de spoorlijn worden geluidschermen aangebracht die de geluidsoverlast voor het dorp tegen gaan. In de toekomst zal waarschijnlijk naast de Betuwelijn de doorgetrokken rijksweg A15 worden aangelegd.

Het gebied ten noorden van Angeren is in de Regiovisie KAN aangewezen als concentratiegebied glastuinbouw. De gebieden aan de west- en zuidzijde van het dorp zijn aangewezen als reservelocatie voor glastuinbouw. Verder breidt het bedrijventerrein bij de veiling aan de Karstraat steeds meer richting Angeren uit.

In het kader van de Structuurvisie Plus voor de gehele gemeente Bemmelen, die momenteel wordt opgesteld, zal bekeken worden of en op

welke wijze bovenstaande ontwikkelingen in de komende jaren uitgevoerd zullen worden.

Conclusie ontwikkelingen

- Ten zuiden van Angeren wordt de Betuwelijn aangelegd;
- Parallel aan de Betuwelijn zal eventueel de doorgetrokken A15 worden aangelegd;
- Het gebied ten noorden van de Kamervoorst is in de KAN regiovisie aangewezen als concentratiegebied glastuinbouw;
- De gronden ten westen en zuiden van de kern zijn in de KAN regiovisie aangewezen als reservelocatie glastuinbouw.

Regiovisie KAN

3. RUIMTELIJKE ASPECTEN

3.1. Ondergrond

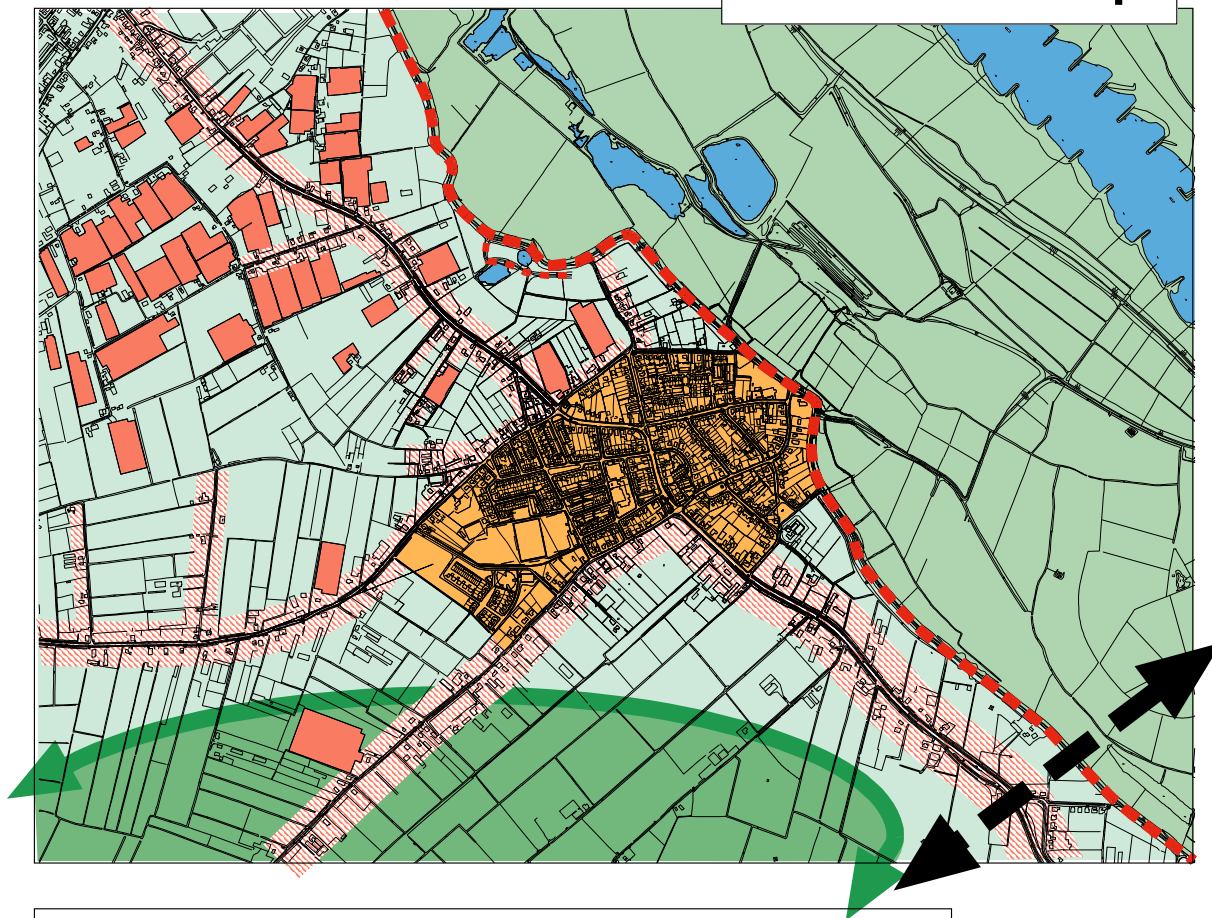
De Over-Betuwe is gelegen tussen de rivieren de Rijn en de Waal. Van oorsprong is de streek een delta zonder dijken geweest. Een gebied dat bestond uit oeverwallen met woerden en kommen waar het water vrijelijk haar gang kon gaan. In het voorjaar liepen deze natuurlijke oeverwallen over en kwamen de komgronden blank te staan.

Bewoning vond in het algemeen alleen plaats op de hoger gelegen gronden. Juist door het bewonen van deze hogere plekken namen deze gronden nog in hoogte toe, aangezien mensen en dieren ook hun afvalstoffen op de beperkte woongronden achterlieten. Dit vormde de zwarte aarde waarop we nog altijd de zogenaamde zwarte hoven vinden. Bijna al deze hogere gronden zijn de kern van een dorp geworden, vroeger buurschap of kerspel genoemd. De buurschap is in deze streek (Over-Betuwe) de typische nederzettingvorm; bij elkaar liggende bouwhoven (boerderijen) met een gezamenlijk veld, broek of meent als achterland.

De bewoonde hoogten vormde in het landschap geen losse, eenzame terpen, maar doorlopende ruggen. De afzonderlijke woonplaatsen bleven ook tijdens overstromingen met elkaar verbonden. Zo werd een onafgebroken woontraditie in de Over-Betuwe mogelijk. De streek werd lange tijd beheerst door de Rijn. De Waal kwam pas in opkomst rond de derde eeuw toen de Romeinen weer vertrokken. De twee rivieren bestonden uit een vorkenstelsel waarvan de splitsingspunten zich steeds meer westelijk verschoven hebben. Door het afzetten van zand en grint vormden de rivieren hun eigen natuurlijke dijken (oeverwallen). Bij doorbraken kwam het lager gelegen achterland ook onder water te staan. Alleen de lichtere deeltjes werden nog meegenomen omdat de kracht van het water, zo ver van de rivier, steeds meer afnam. Deze kleideeltjes bezonken waar het water tot stilstand kwam en zo ontstonden de laaggelegen komgronden.

Tussen de hoger gelegen stroomruggronden stroomt de Linge door de lagere delen van het landschap. Vanaf Tiel is het een zelfstandige rivier, terwijl van Doornenburg tot aan Tiel sprake is van een gegraven watergang. De Linge staat nu in verbinding met het Pannerdensch Kanaal, door middel van een inlaat, die bij normale waterstanden van de Rijn in werking treedt. Loodrecht op de Linge werden watergangen gegraven die Zeeg, tochtsloot of Leigraaf genoemd worden. In de buurt van Angeren zijn de Leutense Leijgraaf en Kampsstraatse Leijgraaf te vinden.

Landschap

	water		agrarische lintbebouwing
	uiterwaarden		kassen
	oeverwal		dijk
	komgronden		Betuwelijn
	bebouwde kom		

Conclusie ondergrond

- De ondergrond van Angeren is bepaald door de invloed van de rivieren;
- Uiterwaarden, oeverwallen en komgronden bepalen het landschap;
- De Linge heeft een belangrijke waterstaatkundige betekenis.

3.2. Landschap

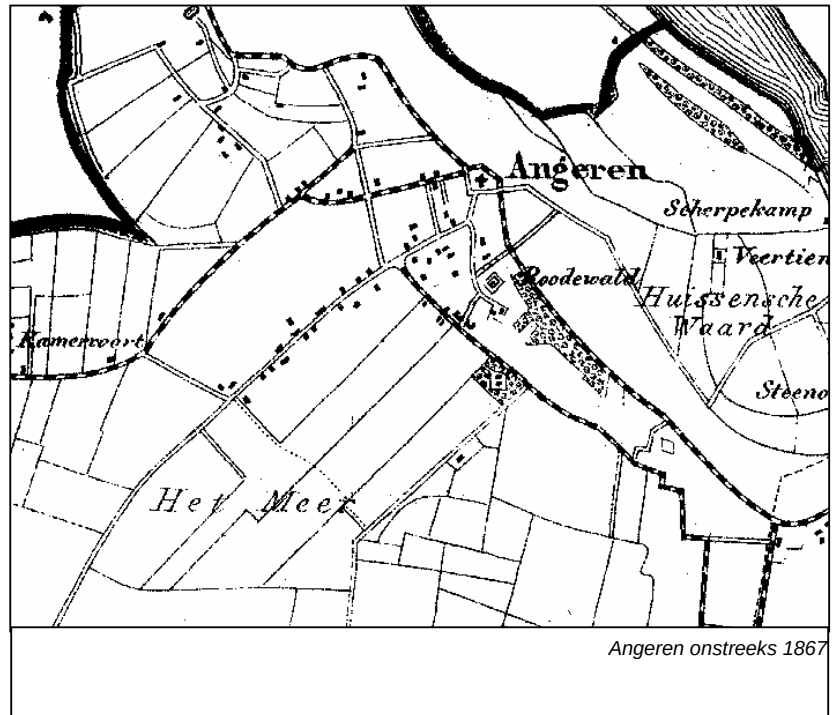
Rondom Angeren is een typisch rivierenlandschap te vinden bestaande uit uiterwaarden, dijk, oeverwal en komgronden.

De uiterwaarden langs de Nederrijn bij Angeren maken deel uit van de Angerensche en Doornenburgse Buitenpolder. Dit is een agrarisch intensief gebruikte polder waar een aantal tichelgaten en een oude rivierstrang te vinden zijn. Er wordt aan kleiwinning gedaan met de bijhorende steenfabriek. In de uiterwaarden het Ruimte voor de Rivier-beleid centraal. Dit betekent dat de rivier alle ruimte moet krijgen en dat nieuwe activiteiten in de uiterwaarden in principe niet zijn toegestaan.

Het dorp zelf ligt op de oeverwal. Deze oeverwallen zijn in de loop der tijd ruimtelijk verdicht, doordat juist hier de vormen van grondgebruik plaats vonden die een ruimte-verdichtende werking hebben: dorpen, landgoederen, boomgaarden en bedrijven. Het oevervallandschap heeft een kleinschalig en besloten karakter door windsingels en bomen langs de percelen, erfbeplantingen, kascomplexen, boomgaarden en dergelijke. Het grondgebruik op de oeverwal bij Angeren bestaat uit relatief veel kassen en fruitteelt en voor het overige uit grasland en akkerbouw. Vooral in de richting van Huissen zijn veel kassen te vinden. Langs de dijk zijn in de kwelzone enkele wielen gelegen, ontstaan als gevolg van vroegere dijkdoorbraken. Met uitzondering van deze kwelzone zijn de actuele natuurwaarden in dit gebied gering.

De komgronden, die met name aan de zuid- en westzijde van Angeren liggen, worden gekarakteriseerd door hun grote open ruimten welke het gevolg zijn van de beperkte mogelijkheden die deze gebieden van oudsher hebben voor bewoning en grondgebruik. Het huidige grondgebruik is overwegend grasland en in de komgronden komt minder beplanting voor dan op de oeverwallen. Door de komgronden onder Angeren loopt de Linge. De actuele natuurwaarden in dit gebied zijn gering.

Inmiddels is men gestart met de aanleg van de Betuwelijn die dwars door de komgronden op ca. 1 km ten zuiden van Angeren zal komen te lopen. Door middel van een 3800 meter lange boortunnel wordt het Pannerdensch kanaal gekruist. Zeer waarschijnlijk wordt in de nabije toekomst naast de Betuwelijn de verlengde snelweg A15 aangelegd. Het gehele komgebied tussen Kamervoorst, Betuwelijn en Lodderhoeksestraat

is in de Ontwikkelingsvisie KAN aangewezen als Reservelocatie Glastuinbouw.

Conclusies landschap

- In de uiterwaarden staan de rivier en landschapsontwikkeling centraal;
- De oeverwal heeft een kleinschalig en verdicht landschapsbeeld;
- De kwelzone langs de dijk heeft landschappelijke en natuurwaarden en moet gevrijwaard blijven van bebouwing;
- De komgronden moeten de grootschaligheid en openheid behouden;
- De openheid van de komgronden staat onder druk door de geplande ontwikkelingen in deze gebieden.

3.3. Cultuurhistorie

De oudste bodemvondsten die in Angeren gedaan zijn dateren uit het begin van onze jaartelling. Op een stuk grond, genaamd De Zwarte Hof, in de buurt van boerderij De Meer zijn aardewerkresten gevonden. Bij boerderij Het Rode Wald zijn vondsten uit de Karolingische tijd (800-1000) gevonden. De oudste schriftelijke vermelding van Angeren dateert uit 891/892. Het dorp Angeren lag rond 1200 direct aan de Rijn en heeft vanaf toen zijn huidige structuur gekregen. In die tijd was Angeren een tolplaats, maar omdat de Rijn haar loop veranderde ging de beurt aan Huissen over dat zich tot een welvarend stadje kon ontwikkelen.

Duimeling

Al ver in de vorige eeuw werd de structuur van het dorp bepaald door de belangrijkste dorpswegen de Rijndijk, de Molenstraat, de Kerkstraat, de Paddepoel, de Kamervoor, de Kampsestraat, de Zahnstraat en de Duimeling. Nog steeds vormen deze wegen de belangrijkste “ruggengraat” van het dorp.

In de laatste decennia heeft het dorp zich sterk ontwikkeld en zijn de open ruimten tussen de dorpswegen grotendeels volgebouwd met planmatig opgezette woonwijken. Samen met een belangrijke functionele verandering, namelijk de verschuiving van het dorpscentrum van het kruispunt Rijndijk-Kerkstraat-Molenstraat naar de zone Iepenstraat-Jan Joostenstraat-Lodderhoeksestraat, heeft dit een verlies van het oorspronkelijke karakter betekend.

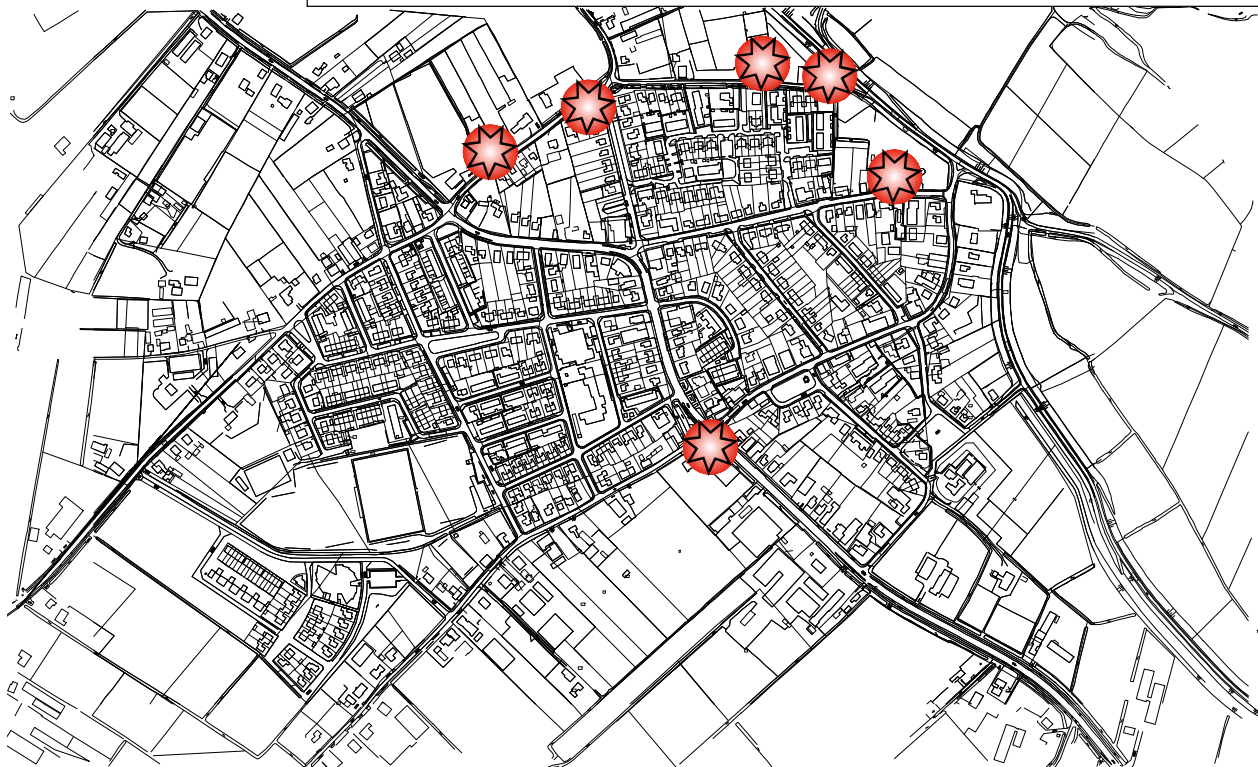
De meest recente uitbreiding van het dorp betreft het gebied ten zuiden van het sportpark tussen de Kamervoor en de Kampsestraat.

Cultuurhistorische waarden

Slechts enkele plekken in Angeren geven nog iets weer van het oorspronkelijke dorpsbeeld zoals dat gedurende vele eeuwen heeft bestaan. Zoals de zone langs de Rijndijk tussen de Duimeling en de Zahnstraat met open, groene achtererven van de vrijstaande huizen te

Monumenten Angeren

midden van de kerken met hun begraafplaatsen aan de noordzijde en het kermisplein met de boerderij 't Rode Wald ter afsluiting aan de zuidzijde.

Typisch voor Angeren zijn de randen van het dorp waar de agrarische functies in bebouwing en gebruik nog sterk verweven zijn met de dorpskern. Tegelijkertijd begrenzen de huidige agrarische gebruiksvormen als bio-industrie en glastuinbouw ook de mogelijkheden tot verdere expansie van het dorp.

De meeste gemeentelijke monumenten die in Angeren te vinden zijn betreffen voormalige boerderijen langs de oude agrarische linten. Een uitzondering hierop vormen de Katholieke kerk met bijhorende pastorie aan de Kerkstraat en het transformatorhuisje op de hoek Kampsesstraat/Lodderhoeksestraat.

Conclusies cultuurhistorie

- De zone langs de dijk en de oude agrarische linten geven voor een deel nog het oorspronkelijke dorpsbeeld weer; dit beeld moet zoveel mogelijk behouden blijven;
- Angeren kent een aantal gemeentelijke monumenten, naast de kerk en een transformatorhuisje zijn het vooral voormalige boerderijen.

3.4. Ruimtelijke opbouw

Ruimtelijke structuur

Ruimtelijke structuur

Hoewel Angeren ontstaan is als een dorp aan de rivier is de Rijn niet zichtbaar vanaf het dorp. Ook de Rijndijk speelt slechts een ondergeschikte rol in de huidige structuur van het dorp.

Molenstraat

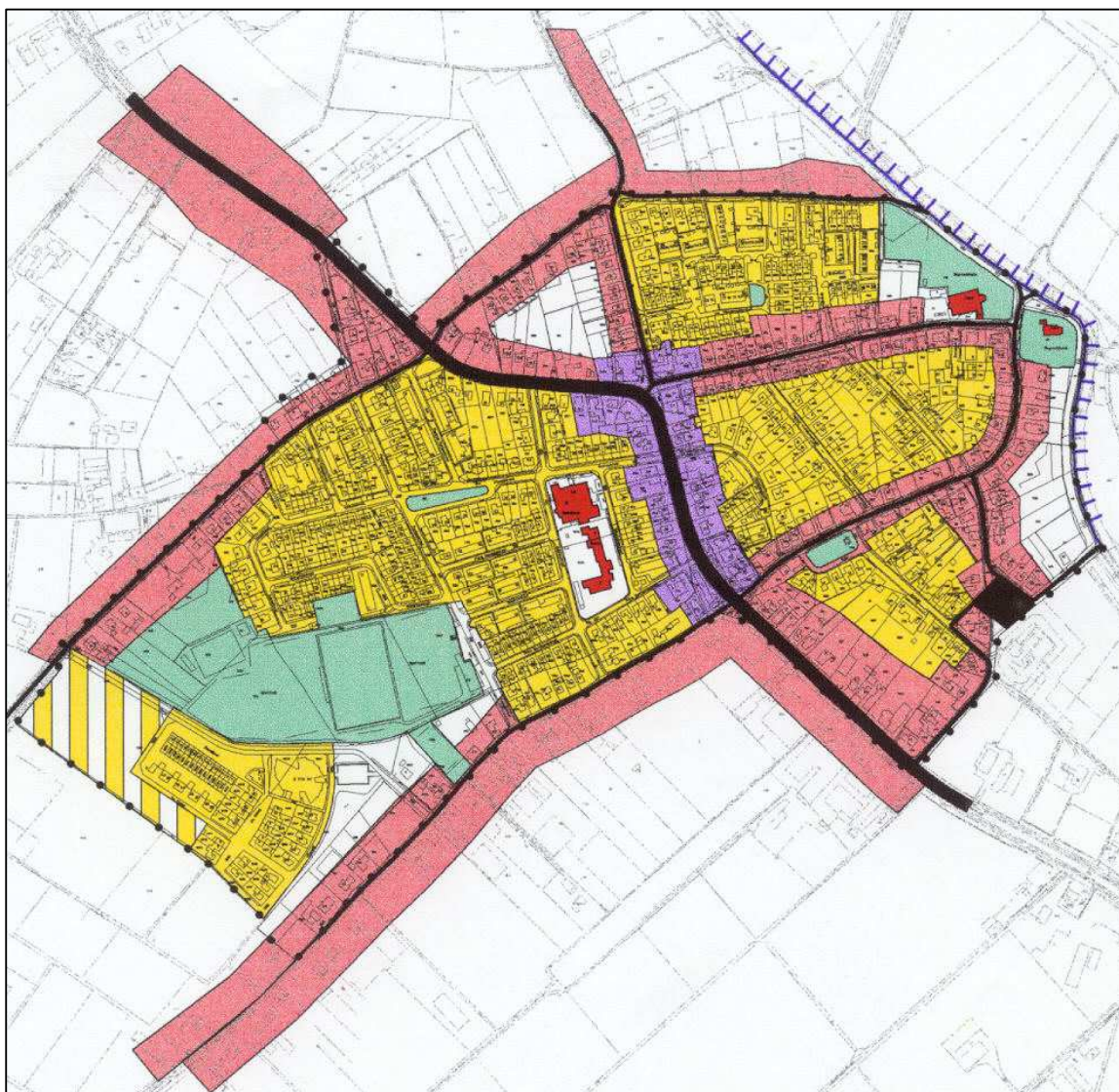

Kampsestraat

De Molenstraat en de Kerkstraat zijn de straten waaraan het oude centrum van Angeren lag. Hier vindt men dan ook de kerken, de katholieke en de Nederlands Hervormde kerk, en enkele historische panden en boerderijen. Deze twee straten ademen nog steeds een dorpse sfeer met een afwisseling van wonen met andere functies. Door middel van de kerken met begraafplaatsen en enkele grote woningen op forse, groene kavels is een fraaie overgang naar de dijk aanwezig.

Haaks op deze straten loopt de provinciale weg van Gendt/ Doornenburg via Angeren naar Huissen. Deze route bestaat uit de Lodderhoeksestraat, Jan Joostenstraat, Iepenstraat en Leutsestraat. Aan deze straten liggen naast woningen de kleinschalige centrumvoorzieningen van Angeren. De meeste voorzieningen zijn in de loop der tijd verschoven van de Molenstraat en Kerkstraat naar deze hoofdroute door het dorp.

Buiten de bebouwde kom bestaat de provinciale weg uit lintbebouwing met een afwisseling tussen agrarische functies en woningen.

	woonwijk		sportterrein
	nieuwbouwwijk (in aanbouw)		plangrens
	agrarische linten		doorgaande route
	maatschappelijke voorzieningen		oude wegenstructuur
	dorpscentrum		dijk

RUIMTELIJKE STRUCTUUR

Vanuit de kern lopen enkele wegen met lintbebouwing het agrarische gebied in zoals de Kampsestraat, Kamervoorst en de al genoemde Lodderhoeksestraat en Leutsestraat. Langs deze linten is een menging van agrarisch functies, bedrijven en wonen op vrij grote kavels te vinden waarvan de dichtheid afneemt naar mate men verder van de kern afkomt. Hierdoor is een karakteristieke relatie tussen dorp en buitengebied ontstaan.

Julianastraat

Voor het overige bestaat Angeren uit woonwijken die qua beeld aansluiten bij de gemiddelde woonwijk in Nederland. Het betreft rijenwoningen en halfvrijstaande woningen strak verkaveld langs rechtlijnige asfaltwegen. Deze wijken hebben een gesloten en dichtbebouwd beeld. Belangrijke functies als de school, de bibliotheek en het dorps huis zijn midden in een dergelijke woonwijk gelegen en hebben een weinig prominente plaats in het dorp.

In het wijkje Angeren-noord is een grote afwisseling te vinden in woningtypen, verkavelingsrichtingen en goothoogten. Op zich geeft dit in zich zelf gekeerde wijkje een aardig aanblik dat echter afwijkt van de rest van het dorp.

Het sportpark de Poel is ligt aan de zuidzijde van Angeren en biedt plaats aan voetbal-, handbal en tennisvelden. Het sportpark, dat enige groenvoorziening van formaat in Angeren is, vormt een barrière tussen de wijk ten zuiden van de Viswei en de rest van het dorp.

De Steeg

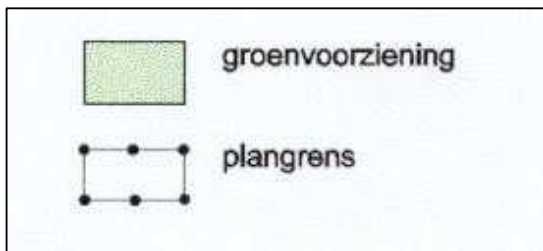
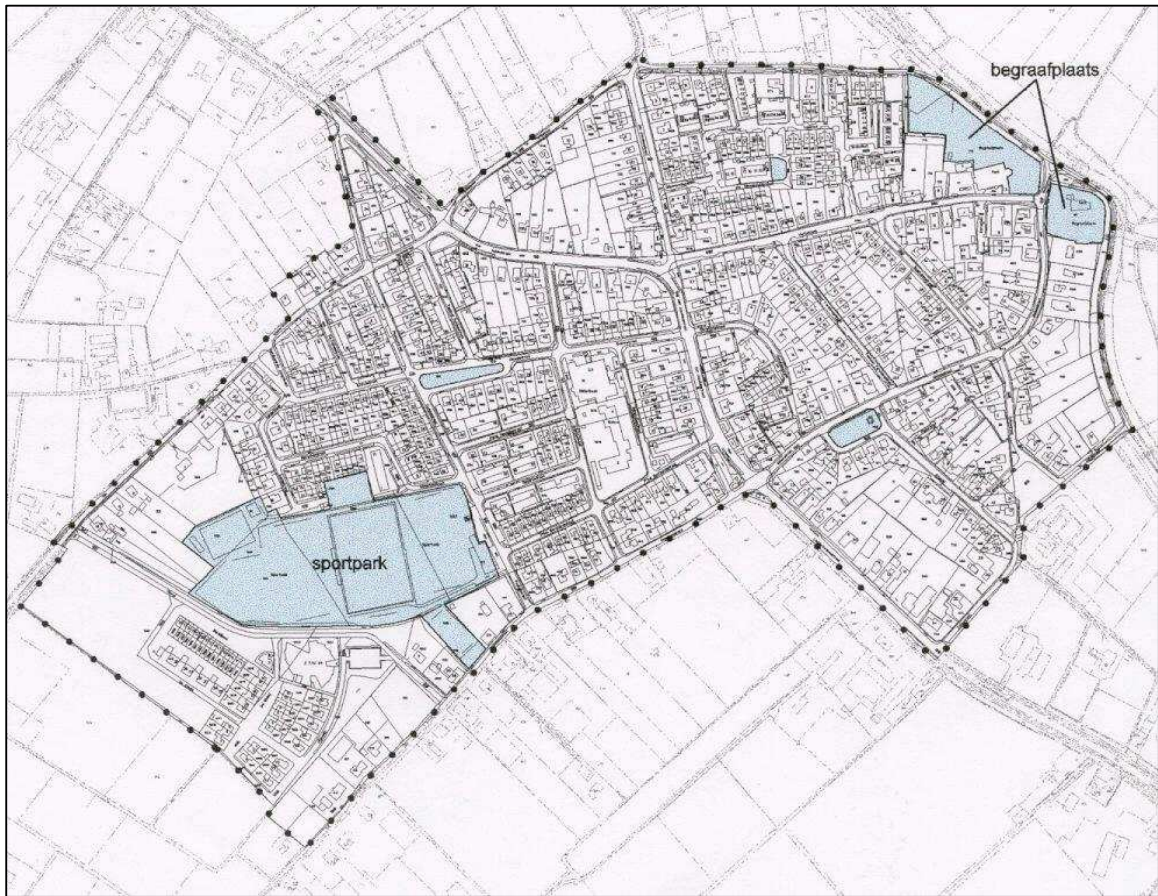
Aan de zuidwestzijde van Angeren is de afgelopen jaren een tussen de Kampsestraat en de Kamervoorst een nieuwbouwwijk gerealiseerd, die door het sportpark ruimtelijk van de rest van het dorp is gescheiden. Het hier gelegen appartementcomplex is een opvallend element in Angeren.

Een opvallende ruimte in Angeren is het kermisterrein. Dit geasfalteerde terrein ligt aan de rand van het dorp en wordt alleen gebruikt voor de kermis en het schutterijfeest. Verder heeft het terrein geen functie.

Groenstructuur en openbare ruimte

Angeren is een dorp dat weinig groenvoorzieningen kent. Op een viertal plaatsen in Angeren liggen wat grotere groenplekken die in gebruik zijn als speelplaats en helaas ook als hondentoilet. Op deze plekken zijn diverse speeltoestellen aanwezig. Voor het overige zijn er geen grotere groenvoorzieningen in Angeren waardoor het dorp een stenig karakter heeft. Het belangrijkste groenelement in het dorp blijkt het sportpark De Poel te zijn.

In het oude gedeelte van Angeren, de Kerkstraat en de Molenstraat en omliggende straten, zijn de straten uitgevoerd in klinkersbestrating wat een dorpse en informele sfeer oplevert. Op een aantal plaatsen worden

de straten begeleid door bomen. Door de grote voortuinen van de woningen aan met name de Molenstraat en de laanbeplanting ontstaat een fraai dorps beeld dat afgerond wordt door de groene gebieden rondom de kerken, de begraafplaatsen en de Rijndijk.

Aan de noordzijde van de Kerkstraat ligt een wijkje dat is uitgevoerd als een woonerf. Het is een aaneenschakeling van pleintjes waar naast de verkeers- en parkeervoorzieningen ook groen- en speelvoorzieningen aanwezig zijn. Hoewel heel anders van karakter heeft ook dit gedeelte van Angeren een dorps karakter.

Groenvoorziening Emmastraat

In overige gebieden, aan de westzijde van de Jan Joostenstraat, bestaat de bestrating voornamelijk uit asfalt. Dit draagt niet bij aan de dorps sfeer, ook gezien de breedte en het rechte lijnige wegenpatroon. Daarnaast zijn er weinig grote groene plekken aanwezig en bepaalt de verkeersfunctie het straatbeeld. Door de beplanting in de voortuinen en doordat op een aantal plaatsen groenstroken en beplanting aanwezig is wordt het harde beeld enigszins verzacht.

De inrichting van de doorgaande route door het dorp Lodderhoeksestraat, Jan Joostenstraat, Iepenstraat en Leutsestraat is vooral gericht op de verkeersfunctie van de weg en heeft weinig verblijfskwaliteit. De straat heeft een breed profiel en is geasfalteerd met aan weerszijden fietsstroken. De Lodderhoeksestraat wordt door fraaie laanbeplanting begeleid. Langs de andere straten is op enkele plaatsen beplanting aanwezig.

De wegen die aan de rand van het dorp het buitengebied inlopen, zoals Kamervoorst en Kampsestraat, zijn geasfalteerd en hebben voor het grootste gedeelte geen trottoir. Door de grote en groene kavels en de op enkele plaatsen aanwezige laanbeplanting hebben ze een landelijk karakter.

Conclusies ruimtelijke opbouw

Ruimtelijke structuur

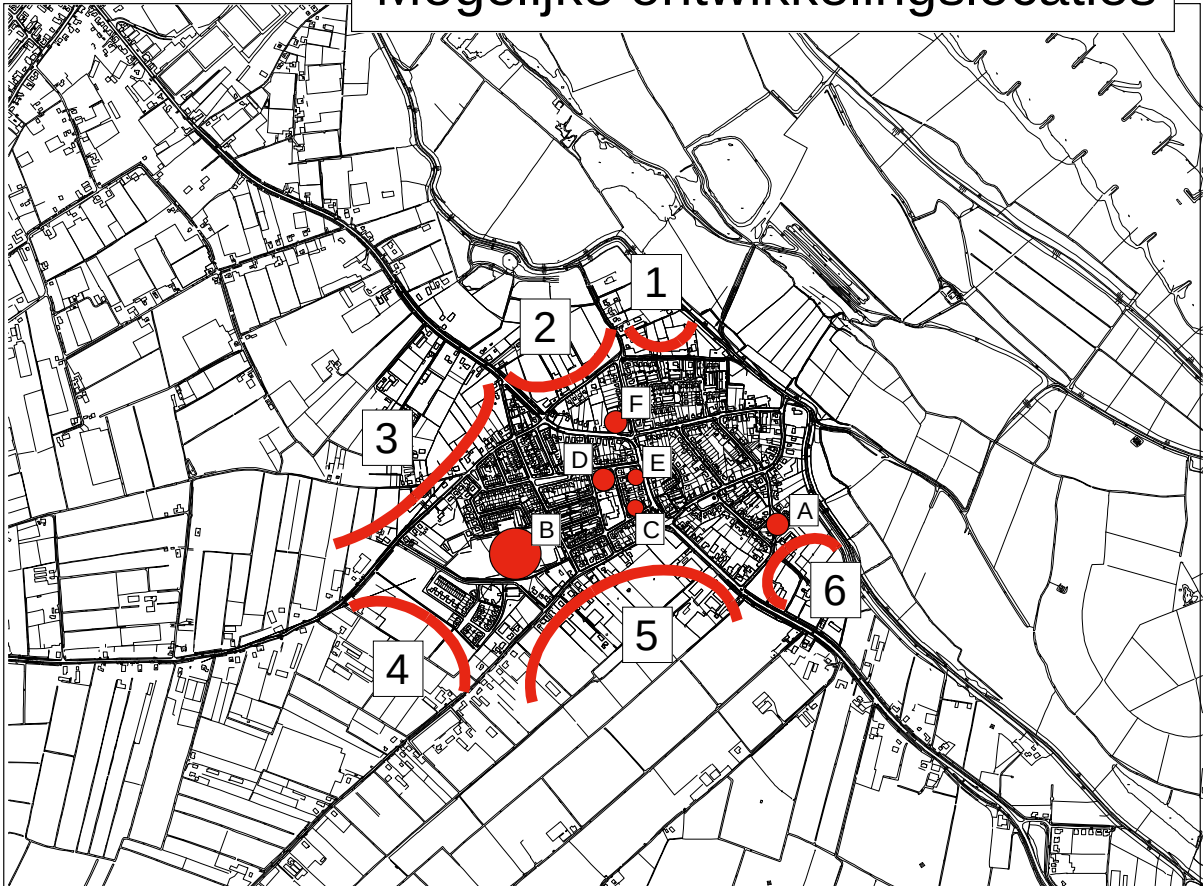
- Historisch centrum aan Kerkstraat en Molenstraat;
- Functionele centrum verschoven naar Jan Joostenstraat en Iepenstraat;
- Deze straten hebben vooral een verkeersfunctie en kennen weinig verblijfswaarde;
- Door de barrièrewerking van deze route wordt het dorp als het ware in twee delen verdeeld;
- Een aantal agrarische linten loopt vanuit het dorp het buitengebied in;
- Tussen de oude en agrarische linten zijn na-oorlogse woonwijken gelegen die een gesloten en dicht bebouwd beeld hebben;
- Belangrijke voorzieningen als het dorps huis en de school liggen in een woonwijk en hebben een weinig prominente plaats in het dorp;

- De nieuwbouwwijk Kampsestraat wordt door het sportpark van de rest van het dorp gescheiden;
- Het kermisterrein is een onduidelijke ruimte aan de rand van het dorp.

Groen en openbare ruimte

- Angeren heeft te weinig groenvoorzieningen;
- De Jan Joostenstraat en Iepenstraat hebben een lage verblijfskwaliteit die geen recht doet aan hun functie als centrumgebied;
- De meeste woonstraten zijn gericht op verkeer en hebben een rechtlijnig en stenig karakter.

Mogelijke ontwikkelingslocaties

4. KEUZE ONTWIKKELINGSLOCATIES

Er is in Angeren ruimte nodig om ten eerste het woningbouwprogramma te kunnen realiseren en tevens te kunnen voorzien in de gewenste vergroting van de sportaccomodatatie en het dorps huis en het realiseren van het gewenste nieuwe dorps- en evenementenplein.

4.1. inbreidingslocaties

In eerste instantie wordt daarbij gekeken naar mogelijkheden binnen de huidige bebouwde kom. Vanwege het dicht bebouwde karakter van het dorp zijn deze echter gering. Er zijn slechts drie groenvoorzieningen met enig formaat in het dorp aan de Emmastraat, Molenstraat en in het buurtje Angeren-noord. Deze dienen behouden te blijven om te voorzien in voldoende speelplekken en om het stenige dorp enige lucht te geven. Er zijn wel een aantal inbreidingslocaties die kunnen ontstaan na het verplaatsen van de huidige functies:

A. *Kermisterrein*

Bij de realisatie van een nieuw dorpsplein meer centraal in het dorp vervalt de functie van het huidige kermisterrein. Hier ontstaat dan eventueel de mogelijkheid voor woningbouw. Een goede landschappelijke inpassing en de relatie met het Roode Wald is hierbij een voorwaarde. Er zouden grondgebonden woningen of een zeer kleinschalig appartementengebouw midden in het groen gerealiseerd kunnen worden. In totaal zouden er 5 tot 9 woningen gebouwd kunnen worden.

B. *Sportpark*

De sportverenigingen kampen op de huidige locatie op termijn met ruimtegebrek. Door verplaatsing ontstaat midden in het dorp de kans om een aantrekkelijk woongebied te ontwikkelen. Belangrijk voordeel van een ontwikkeling op deze locatie is dat de relatie tussen het dorp en de nieuwe wijk Kampsestraat sterk verbeterd kan worden. De locatie biedt mogelijkheden voor woningbouw centraal in het dorp dicht bij de voorzieningen. Het is mogelijk om circa 80 woningen op deze locatie te realiseren. Een belangrijke voorwaarde is wel dat een deel van het gebied ingevuld wordt met een aantrekkelijke groenvoorziening die een belangrijke bijdrage kan leveren aan het leefklimaat in het niet erg met groen bedeelde Angeren.

C. *Prins Bernhardstraat*

de huidige zes verouderde seniorenwoningen op de hoek Jan Joostenstraat - Prins Bernhardstraat zouden vervangen kunnen worden door een nieuw kleinschalig wooncomplex met meer wooneenheden.

D. Dorpshuis

Het huidige dorpshuis aan de Emmastraat kampt met ruimtegebrek. Er ligt een keuze om het bestaande dorpshuis uit te breiden of een nieuwbouw te realiseren op een nieuwe locatie. Bij verplaatsing zou de mogelijkheid ontstaan om nieuwe woningen op deze locatie te kunnen bouwen. Gezien de centrale ligging in het dorp zou deze locatie zeer geschikt zijn woningbouw voor senioren/starters.

E. Garage Helsen

Op de locatie van de garage Helsen aan de Jan Joostenstraat ontstaat bij het vertrek van het bedrijf de mogelijkheid een kleinschalige invulling met woningbouw voor senioren/starters te realiseren.

F. Achterterrein Leutsestraat / Kamervoort en omgeving Supermarkt

Het blok tussen de Leutsestraat, Kamervoort en Jan Joostenstraat bestaat uit vrij open, dorpse bebouwing met diepe, groene achtererven. In theorie zou dit achterterrein verdicht kunnen worden, ware het niet dat dit één van de weinige gebieden in Angeren is met een groene dorpse karakteristiek. Deze zou in stand gehouden moeten worden. Daarbij komt dat de ruimte erg beperkt is om een goede stedenbouwkundige invulling te kunnen realiseren. Daarnaast is het privéterrein met diverse eigenaren hetgeen verwerving en realisatie problematisch maakt.

Er is wel een mogelijkheid om aansluitend aan de supermarkt een aantal appartementen (6 á 10) te realiseren.

G. Lintbebouwing langs Kamervoort, Leutsestraat, Kampsestraat en Lodderhoeksestraat

Verdichting van de uitlopers van het dorp in het buitengebied, de zogenaamde lintbebouwing is om landschappelijke en cultuurhistorische redenen ongewenst.

4.2. Ontwikkelingslocaties aan de rand van Angeren

Uit bovenstaande blijkt dat de inbreidingsmogelijkheden beperkt zijn met uitzondering van het bebouwen van de sportvelden. Daartegenover staat dat een nieuwe sportaccomodatie aan de rand van het dorp geprojecteerd moet worden. Tevens dient er ruimte gezocht te worden voor een nieuw dorpshuis in combinatie met een dorpsplein annex evenementenplein.

Dit betekent dat het van belang is in het agrarische, aan het dorp aansluitende, gebied te zoeken naar de best mogelijke locaties voor deze functies.

De uiterwaarden vallen gezien de landschappelijke waarden en het Ruimte voor de Rivier-beleid af als locatie voor uitbreidingen. Er blijven

rondom Angeren nog 6 locaties over waar mogelijke uitbreidingen gerealiseerd zouden kunnen worden:

1. Paddepoel - Duimeling - Rijndijk
2. Paddepoel - Leutsestraat
3. Kamervoort - Leutsestraat
4. Kamervoort - Kampsestraat
5. Kampsestraat - Lodderhoeksestraat
6. Lodderhoeksestraat - Rijndijk

De locaties worden op de volgende zes criteria beoordeeld:

- Landschappelijke waarden
- Cultuurhistorische waarden
- Landbouw
- Ruimtelijke opbouw van de kern (niveau kern)
- Ruimtelijke karakteristiek (niveau deelgebied)
- Verkeer, milieu, etc.

1. Paddepoel - Duimeling - Rijndijk

- Landschappelijke waarden

Grote belemmering

Dit gebied is een mooi gedeelte van de oeverwal bij Angeren.

De bebouwing is voornamelijk vrijstaand met een landelijk karakter.

Diverse bomen, hagen en afzettingen begeleiden de weg en de erven hetgeen karakteristiek is voor het oeverwallenlandschap. De Rijndijk is op verschillende plaatsen zichtbaar. Door de ligging aan de dijk is er sprake van een kwelzone. De landelijke karakteristiek van dit gebied veroorzaakt door de lage dichtheid en de beplanting dient behouden te blijven. De bestaande zichtrelaties met de Rijndijk waar het gebied voor een deel de karakteristiek aan ontleent blijven op die manier in stand.

- Cultuurhistorische waarden

Matige belemmering

Aan de Duimeling en de Paddepoel zijn enkele oude boerderijen gelegen die op de gemeentelijke monumentenlijst staan.

- Landbouw

Geen belemmering

- Ruimtelijke opbouw kern

matige belemmering

Dit gebied sluit niet goed aan op de dorpskern door het introverte karakter van de wijk Angeren-Noord. Het dorp keert zich in feite af van dit gebied.

- Ruimtelijke karakteristiek

Grote belemmering

De Paddepoel en Duimeling zijn fraaie agrarische wegen die bij voorkeur in stand moeten blijven. De bebouwing, de beplanting en de doorzichten naar de dijk zorgen voor een bijzonder gedeelte van Angeren.

- Verkeer, milieu etc

Geen belemmeringen

2. Paddepoel- Leutsestraat

- Landschappelijke waarden

matige belemmering

Dit gedeelte van de oeverwal wordt voor een deel beheerst door een aantal kassen en open akkers aan de Paddepoel wat niet geheel passend is in het kleinschalige oeverwallandschap. Wat meer naar het noorden is tussen de Leutsestraat en de dijk een belangrijke kwelzone met een wiel gelegen. Dit gebied heeft een meer kleinschalig karakter en heeft landschappelijke kwaliteiten.

- Cultuurhistorische waarden

Geen belemmering

Er zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig.

- Landbouw

Grote belemmering

Er is momenteel een tweetal grote kassenbedrijven op deze locatie gevestigd.

- Ruimtelijke opbouw kern

Geen belemmering

Een nieuwe invulling op deze locatie is goed in de ruimtelijke structuur van het dorp in te passen.

- Ruimtelijke karakteristiek

Matige belemmering

In de huidige situatie wordt het zuidelijk gedeelte van het gebied bepaald door grootschalige kassen. Er is hier tevens weinig beplanting aanwezig. Een herinrichting van dit gedeelte met een meer kleinschalige en groene invulling zou een verbetering van de ruimtelijke karakteristiek kunnen betekenen, waardoor het beter aansluit op de kwelzone langs de dijk en op het gebied ten noorden van de Duimeling.

- Verkeer, milieu, etc

Geen belemmering

3. Kamervoor - Leutsestraat

- Landschappelijke waarden

Geen belemmering

Dit gebied ligt op de overgang van oeverwal naar komgrond. In het zuidwesten is het een open gebied met verspreide bebouwing en een

menging van agrarische- en woonfuncties. Naar het noordoosten toe wordt de bebouwing dichter en neemt de woonfunctie in verhouding toe. Bomen zijn incidenteel aanwezig. Met de verdichting van de bebouwing wordt het groen eveneens dichter. Een verdere verdichting van met name het noordoostelijke gedeelte, de oeverwal, is passend in het landschap en kan een bijdrage leveren aan het onderscheid tussen open komgebieden en de verdichte oeverwal.

- Cultuurhistorische waarden

Geen belemmering

Er zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig.

- Landbouw

Grote belemmering

Het gebied is in de regiovisie KAN aangewezen als concentratiegebied voor glastuinbouw.

- Ruimtelijke opbouw kern

Geen belemmering

Doordat Kamervoorst en Leutsestraat al sterk verdicht zijn met lintbebouwing zou een nieuwe invulling op vanzelfsprekende wijze in de kern ingepast kunnen worden.

- Ruimtelijke karakteristiek

Geen belemmering

Door de openheid in de bebouwing en groen, is er met name in het zuidwesten van het gebied een zichtrelatie met het westelijk gelegen open agrarisch gebied. Met het dichter worden van de bebouwing in noordoostelijke richting wordt de zichtrelatie uiteraard minder en is een uitbreiding goed inpasbaar.

- Milieu, verkeer etc,

Geen belemmering

4. Kamervoorst - Kampsestraat

- Landschappelijke waarden

matige belemmering

Dit is een redelijk open gebied op de overgang van oeverwal naar komgronden. Op zich heeft het weinig landschappelijke waarde, maar het zal over een aantal jaren, gezien de diverse grootschalige ingrepen in het landschap, één van de laatste open gebieden in de gemeente Bemmelen zijn.

- Cultuurhistorische waarden

Geen belemmering

Er zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig.

- Landbouw

matige belemmering

Het gebied is in de regiovisie KAN aangewezen als reservelocatie voor glastuinbouw.

- Ruimtelijke opbouw kern

grote belemmering

Het gebied ligt ver van het centrum van het dorp. De huidige nieuwbouwwijk wordt al ervaren als een van een dorp verwijderde wijk. Een verdere uitbreiding zal dit gevoel alleen maar versterken.

- Ruimtelijke karakteristiek

Geen belemmering

De nieuwbouwwijk heeft een harde rand naar het open landschap toe. Het verzachten van deze rand met groen kan de ruimtelijke karakteristiek van dit gebied verbeteren.

- Verkeer, milieu etc

matige belemmering

Vanwege de ligging ver van de doorgaande route door Angeren valt de locatie buiten de invloedssfeer van het openbaar vervoer. Ook voor het autoverkeer heeft dit het gevolg dat men door woonbuurten moet rijden om op de doorgaande route te komen of dat men via de Kamervoorst richting de Karstraat zal rijden.

5. Kampsestraat - Lodderhoeksestraat

- Landschappelijke waarden

Geen belemmering

Het gebied in de hoek Kampsestraat en Lodderhoeksestraat ligt op de oeverwal. Het is een relatief kleinschalig gebied met doorzichten naar de nabijgelegen open komgebieden. Een verdichting van de oeverwal past goed in het landschap. Er moet echter gewaakt worden voor een te grote uitbreiding in zuidwestelijke richting wat een aantasting van de open komgebieden kan betekenen.

Het zijn een van de weinige open gebieden die nog in de gemeente Bemmel aanwezig zijn. De aanleg van de Betuwelijn en eventueel het doortrekken van de A15 zal het open karakter van de komgronden echter sterk aantasten. Er zal zoveel mogelijk in de hoek Kampsestraat / Lodderhoeksestraat gezocht moeten worden.

- Cultuurhistorische waarden

Geen belemmering

Het transformatorhuisje op de hoek Kampsestraat / Lodderhoeksestraat is een gemeentelijk monument. Dit vormt geen belemmering voor een uitbreiding van Angeren. Voor het overige zijn er geen cultuurhistorische waarden.

- Landbouw

matige belemmering

Het gebied is in de regiovisie KAN aangewezen als reservelocatie voor glastuinbouw.

- Ruimtelijke opbouw kern

Geen belemmering

Het gebied is zeer gunstig gelegen ten opzichte van de doorgaande weg en de voorzieningen in Angeren.

- Ruimtelijke karakteristiek

matige belemmering

Langs de Kampsestraat is een fraaie overgang tussen het dorp en het buitengebied aanwezig. Dit wordt veroorzaakt door de lintbebouwing van (voormalige) boerderijen waartussen doorzichten aanwezig zijn naar het landelijk gebied. Ook hebben de Kampsestraat en de Lodderhoeksestraat een fraaie laanbeplanting. Bij een eventuele uitbreiding zal deze karakteristiek zoveel mogelijk behouden moeten blijven.

- Verkeer, milieu etc

Geen belemmering

Er zal rekening gehouden moeten worden met milieuzones van omringende agrarische bedrijven.

6. Lodderhoeksestraat - Rijndijk

- landschappelijke waarden

grote belemmering

Dit gebied is een fraai kleinschalig oeverwallandschap met een goede overgang tussen de dorpse bebouwing en de dijk.

- cultuurhistorische waarden

matige belemmering

Bij boerderij het Roode Wald zijn vondsten uit de Karolingische tijd (800-1000) gevonden.

- Landbouw

Geen belemmering

- Ruimtelijke opbouw kern

Geen belemmering

Een uitbreiding in dit gebied past redelijk goed in de ruimtelijke opbouw van Angeren.

- Ruimtelijke karakteristiek

Grote belemmering

Een grootschalige uitbreiding aan deze zijde van Angeren betekent een aantasting van de fraaie overgang van het dorp naar de dijk en het buitengebied.

- Verkeer, milieu etc
- Geen belemmering*

4.3. Conclusie

In de onderstaande tabel zijn de mogelijke ontwikkelingslocaties op een rij gezet. Hierbij geldt dat hoe negatiever de score hoe minder de locatie geschikt is als uitbreidingsrichting.

TOETSING BOUWLOCATIES							
Locatie	<i>Landschap- pelijke inpassing</i>	<i>Cultuurhis- torische waarden</i>	<i>landbouw</i>	<i>Ruimtelijke opbouw kern</i>	<i>Ruimtelijke karakteristiek</i>	<i>Verkeer, milieu</i>	Totaal
1. Paddepoel-dijk	-2	-1	0	-1	-2	0	-6
2. Paddepoel-Leutsestraat	-1	0	-1	0	-1	0	-3
3. Kamervoor-Leutsestraat	0	0	-2	0	0	0	-2
4. Kamervoor- Kampsestraat	-1	0	-1	-2	0	-1	-5
5. Kampsestraat- Lodderhoeksestraat	0	0	-1	0	-1	0	-2
6. Lodderhoeksestraat-dijk	-2	-1	0	0	-2	0	-5

Uit de tabel blijkt dat de locaties 3 en 5 het beste scoren. Hier kunnen het beste de ontwikkelingslocaties voor Angeren gezocht worden.

Locatie 3 is niet makkelijk te ontwikkelen vanwege het versnipperde eigendom en de verspreide bebouwing in het gebied. Daarnaast ligt in dit gebied een herstructureringsopgave voor de glastuinbouw.

Locatie 5, in de hoek Kampsestraat en Lodderhoeksestraat, lijkt het beste te scoren vanwege de uitstekende ligging ten opzichte van het centrum en van de doorgaande route. Gezien de ruimtelijke opbouw van Angeren is dit de meest voor de hand liggende locatie.

De locatie bestaat uit grote kavels waarvan een aantal eigenaren al denken aan een andere invulling van de grond. Hierdoor zal de ontwikkeling vereenvoudigd worden.

Conclusie uitbreidingsrichting

- De locatie Kampsestraat-Lodderhoeksestraat is het meest geschikt als ontwikkelingslocatie;
- De locatie Kamervoor-Leutsestraat scoort ook redelijk goed, maar is veel moeilijker te ontwikkelen door de bestaande bebouwing, het versnipperde eigendom en de ruimteclaim die hier vanuit de landbouw en glastuinbouw ligt;
- De overige locaties zijn niet geschikt voor een uitbreiding.

5. OPGAVEN VOOR DE TOEKOMST

5.1. Leefbaarheidsaspecten

Bevolkingsopbouw- en ontwikkeling

Tussen 1994 en 2001 is de bevolking met 126 inwoners toegenomen tot 2.816 inwoners. Over een langere periode gemeten, vanaf 1980, is het inwoneraantal echter gedaald en op langere termijn dreigt verdere afname. De stijging van het aantal inwoners in Angeren in de afgelopen jaren is nog enigszins vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde van vóór de herindeling. Uit berekeningen voor de bevolkingsontwikkeling tot 2010 op basis van migratiesaldo 0 wordt een lichte groei tot 2.867 inwoners verwacht. De bevolking van Angeren is sterker vergrijsd dan het gemiddelde in Nederland en zal in de toekomst nog verder vergrijzen en ontgroenen, hetgeen een trend is die in heel Nederland plaats zal vinden. Ook in het kader van de StructuurvisiePlus is een berekening van de toekomstige bevolking op basis van migratiesaldo 0 gemaakt. Hierbij is de realisatie van 80 woningen op de locatie sportpark en de afronding van Kampsestraat als een al vaststaande gegeven gebruikt, waardoor de de uitkomsten wat hoger liggen. In deze berekening zal Angeren in 2010 2.918 inwoners tellen. Dit zal afnemen tot 2.731 in 2020.

Woningbouwprogramma

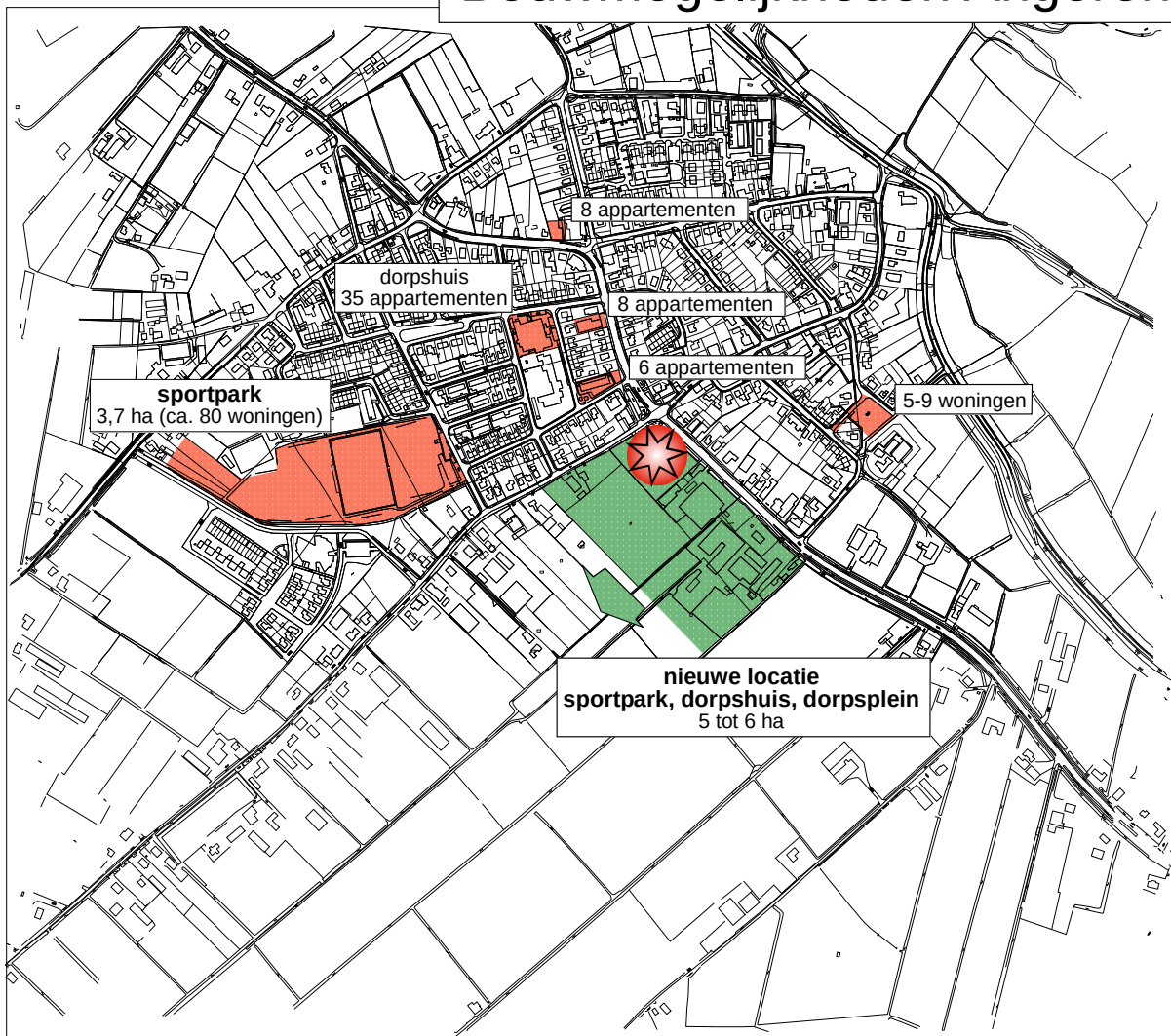
Het woningbouwprogramma is gericht op de groei en opvang van de eigen bevolking. Op basis van de berekende bevolkingsontwikkeling zijn er tot 2010 110 woningen nodig. Hiervan worden er 25 in het plan Kampsestraat gerealiseerd. Voor de overige 85 zal nog een locatie gevonden moeten worden. Dit betekent gemiddeld een toevoeging van ca 17 woningen per jaar. Na 2010 is extra capaciteit nodig en biedt de locatie van het sportpark onvoldoende ruimte.

In het kader van de StructuurvisiePlus is eveneens de woningbehoefte berekend waarbij de realisatie van 80 woningen op de locatie sportpark en de afronding van Kampsestraat als een al vaststaand gegeven is beschouwd. Na realisatie van deze locaties zouden er tot 2020 nog ruim 90 woningen noodzakelijk zijn. Tot 2020 zouden er gezien de verwachte bevolkingsontwikkeling in totaal ca. 200 woningen gebouwd kunnen worden. Dit betekent gemiddeld ruim 10 woningen per jaar (op kortere termijn meer en na 2015 minder). Indien deze woningen gespreid over de tijd gebouwd zullen worden, zal Angeren in de eigen woningbehoefte kunnen voorzien.

Woningdifferentiatie

Gezien de vergrijzing is er in de toekomst een groeiende behoefte aan woningen voor senioren, en voor starters om de eigen jeugd te kunnen behouden en tegenwicht tegen de vergrijzing en het teruglopend

Bouwmogelijkheden Angeren

inwoneraantal te kunnen bieden. Door op korte termijn woningen voor deze doelgroepen te bouwen komen tevens eensgezinswoningen in het dorp vrij, die ook weer door jongere generaties en 'doorstromers' bewoond kunnen worden.

Winkelvoorzieningen

Uit eerder onderzoek blijkt dat er in de toekomst nog wel enige distributieve ruimte aanwezig is uitbreiding van het winkelareaal van Angeren. Hierbij is uitgegaan van ca. 2.900 inwoners in 2011 en een kwalitatieve verbetering van het winkelapparaat. Er is bijvoorbeeld ruimte voor een levensmiddelen speciaalzaak of een beperkte uitbreiding van de huidige supermarkt. Hiernaast kunnen mogelijk één of twee kleinere winkels worden toegevoegd in de doe-het-zelf- en/of woonbranches.

Overige voorzieningen

Angeren heeft op dit moment een redelijk goed sociaal-cultureel voorzieningenaanbod dat echter onder druk staat door het afnemend aanbod aan commerciële voorzieningen. Het beleid is er op gericht het voorzieningenniveau te versterken. Een uitbreiding van het dorpshuis met een sportzaal is reeds in de begroting van de gemeente opgenomen. Gezien het feit dat het huidige gebouw niet meer aan de eisen van de tijd voldoet is ook verplaatsing en nieuwbouw een betere optie. Er is ook behoefte aan een buitenruimte waar evenementen gehouden kunnen worden. De gemeente is in overleg met het bestuur van het dorps huis en het wijkplatform over de verplaatsingsmogelijkheden. De voetbalvereniging heeft op termijn behoefte aan een extra speelveld. Dit is op de huidige locatie van het sportpark niet te realiseren. Voor de basisschool heeft renovatie, eventueel gecombineerd met gedeeltelijke nieuwbouw, op de huidige locatie de voorkeur aangezien het een voldoende grote en centraal gelegen locatie is. Er zijn voldoende medische voorzieningen in het dorp aanwezig. Gezien de toenemende vergrijzing zou een concentratie en betere bereikbaarheid van de medische voorzieningen gewenst zijn.

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van Angeren per auto, fiets en openbaar vervoer is redelijk goed. Wel dient er aandacht te zijn voor de verkeersveiligheid op de doorgaande route door het dorp.

Milieu

Er zijn geen problemen op het gebied van milieuoverlast in Angeren die opgelost dienen te worden.

5.2. Verbeteringen binnen de kern

Versterken centrumstructuur tussen supermarkt en Rabobank

Het centrumgedeelte aan de Jan Joostenstraat tussen de supermarkt en de Rabobank dient kwalitatief versterkt te worden. Hierdoor worden de twee winkelconcentraties met elkaar verbonden en kan er een samenhangend en aantrekkelijk centrumgebied ontstaan.

Nieuwbouw dorpshuis en realiseren dorpsplein

In Angeren is behoefte aan een dorpsplein c.q. centrale ontmoetingsruimte. Enerzijds wordt een functionele buitenruimte gemist om allerlei activiteiten en evenementen te houden. Anderzijds mist het dorp een centrale ruimte die het middelpunt van het dorpsleven is.

De meest geschikte locatie om een nieuw ontmoetingscentrum met dorpshuis te realiseren is gelegen in de hoek Kampsestraat / Lodderhoeksestraat. Op deze locatie kan een combinatie gemaakt worden tussen een nieuw dorpshuis, een dorpsplein en een nieuw sportpark. De locatie ligt aan de doorgaande route door het dorp en aan het begin van het centrumgebied. Bovendien kent de locatie weinig beperkingen, zodat een optimale invulling kan worden gerealiseerd.

Aantrekkelijker maken doorgaande route

Het is belangrijk dat de doorgaande route Lodderhoeksestraat - Jan Joostenstraat - Iepenstraat - Leutsestraat zijn verkeersfunctie behoudt. Het uiterlijk van de weg, de verblijfskwaliteit en de verkeersveiligheid dienen echter sterk verbeterd te worden. Het moet een dorpsstraat zijn en geen snelweg.

Bebouwen sportpark

De voetbalvereniging kampt op termijn met ruimtegebrek. Door het verplaatsen van het sportpark ontstaat midden in het dorp de kans om een aantrekkelijk woongebied te ontwikkelen. Belangrijk voordeel van een ontwikkeling op deze locatie is dat de relatie tussen het dorp en de nieuwe wijk Kampsestraat sterk verbeterd kan worden. De locatie biedt mogelijkheden voor woningbouw centraal in het dorp dicht bij de voorzieningen. Het is mogelijk om circa 80 woningen op deze locatie te realiseren. Een belangrijke voorwaarde is wel dat een aanzienlijk deel van het gebied ingevuld wordt met een aantrekkelijke groenvoorziening die een belangrijke bijdrage kan leveren aan het leefklimaat in het niet erg met groen bedeelde Angeren.

Bebouwen kermisterrein

Bij de realisatie van een nieuw dorpsplein vervalt de functie van het huidige kermisterrein. Hier ontstaat dan de mogelijkheid woningbouw. Een goede landschappelijke inpassing en de relatie met het Roode Wald is hierbij een voorwaarde. Er kunnen een grondgebonden woningen en een zeer kleinschalig appartementengebouw midden in het groen

gerealiseerd worden. In totaal zouden er 5 tot 9 woningen gebouwd kunnen worden.

Inbreiding locatie bestaand dorpshuis

Indien er voor gekozen wordt om het dorpshuis te verplaatsen naar de nieuwe locatie op de hoek Kampsestraat / Lodderhoeksestraat komt de locatie van het huidige dorpshuis vrij voor een nieuwe invulling. Op de plaats van het dorpshuis zou gekozen kunnen worden voor een invulling met appartementen voor senioren in een kleinschalige, groene setting. Als er wordt uitgegaan van bebouwing in twee bouwlagen en een bebouwingspercentage van 50% zouden er circa 35 appartementen kunnen worden gerealiseerd.

Inbreiden (senioren)woningen

Vanwege de toenemende vergrijzing in Angeren is er behoefte aan voor senioren geschikte woningen op een centrale locatie dichtbij voorzieningen en het openbaar vervoer. In het centrumgebied dient daarom gezocht te worden naar geschikte locaties. De huidige verouderde seniorenwoningen op de hoek Jan Joostenstraat - Prins Bernhardstraat zouden vervangen kunnen worden door een nieuw complex. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om aansluitend aan de supermarkt enkele appartementen te realiseren. Eventuele andere locaties kunnen gezocht worden bij in de toekomst stoppende winkels of bedrijven in het centrumgebied, zoals garage Helsen aan de Jan Joostenstraat.

Meer groen in de kern

In Angeren zijn weinig groenvoorzieningen te vinden en ook een groot deel van de woonstraten heeft een nogal stenig en stedelijk uiterlijk. Het is gewenst om meer groen in de straten aan te brengen. Dit kan gecombineerd worden met maatregelen die noodzakelijk zijn voor de inrichting van de woonstraten als 30 km/uur gebied volgens het Duurzaam Veilig-beleid.

5.3. Uitbreiding

Ondanks enkele inbreidingsmogelijkheden is de woningbouwcapaciteit op de lange termijn niet voldoende. Na 2015 zal woningbouw ook buiten de huidige kern nodig zijn. Uit hoofdstuk 4 blijkt dat deze uitbreiding bij voorkeur plaats vindt in de hoek Kampsestraat - Lodderhoeksestraat.

Sportpark

Om het bebouwen van de huidige voetbalvelden mogelijk te maken, zal een nieuw sportpark aangelegd moeten worden. Het nieuwe sportpark zal minimaal een oppervlakte van 4,5 ha moeten hebben. Het sportpark zal in combinatie met een nieuw dorpshuis en dorpsplein aangelegd kunnen worden.

Landschapszone langs dijk

De zone langs de dijk aan zowel de noord- als de zuidzijde van Angeren heeft de potentie om omgevormd te worden tot een recreatief uitloopgebied voor het dorp. Een verbetering van de ontsluiting van het gebied voor langzaam verkeer, bijvoorbeeld door het herstel van oude kerkpaden, is hierbij een voorwaarde. Langs de dijk kan zo een landschapszone ontstaan, vergelijkbaar met het slingerbos in Huissen, waar de poelen aan de noordzijde van het dorp en de Rode Wald aan de zuidzijde deel van uitmaken.

6. STREEFBEELD ANGEREN 2020

In dit hoofdstuk wordt een visionaire beschrijving gegeven hoe Angeren er in het jaar 2020 uit zou kunnen zien.

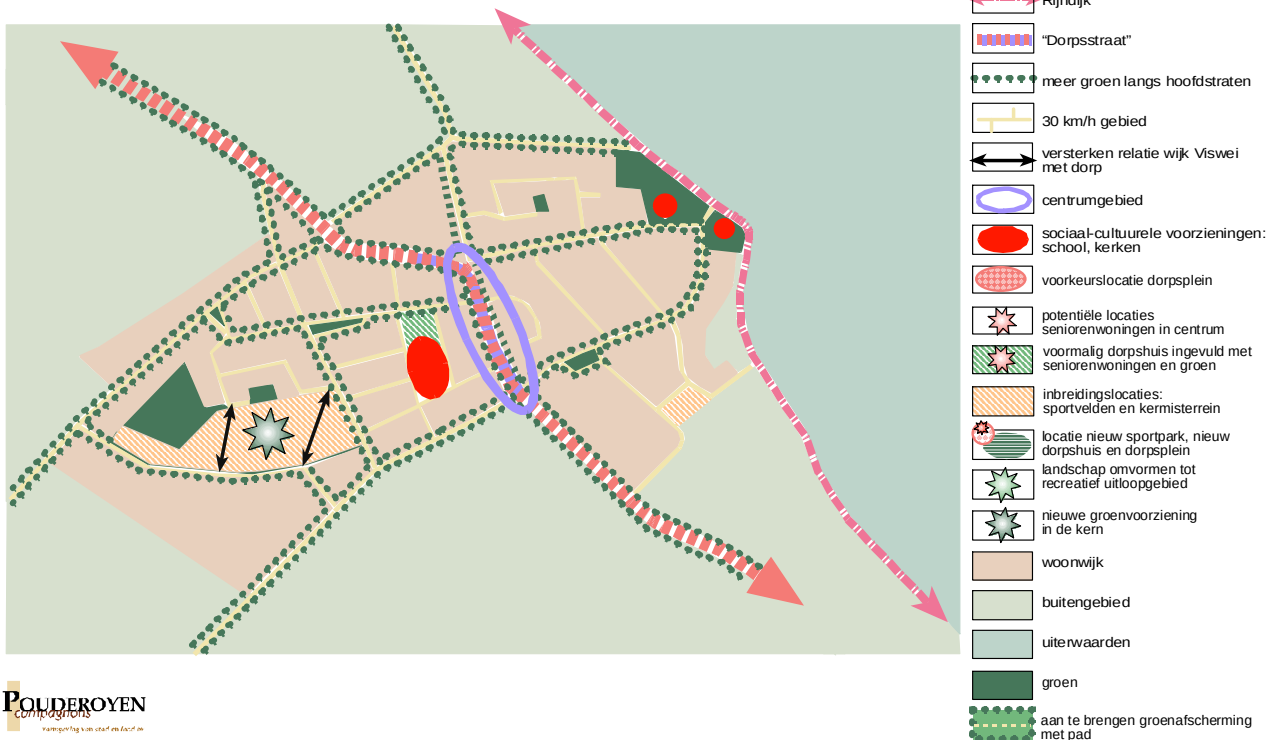
Het centrumgebied van Angeren is een aangenaam gebied geworden door het aanleggen van het dorpsplein en het opknappen van de Jan Joostenstraat. Op de hoek Kampsestraat / Lodderhoeksestraat is een multifunctioneel nieuw dorpshuis gebouwd met een gezellig dorpsplein waar diverse evenementen voor het gehele dorp worden georganiseerd. Samen met de heringerichte doorgaande route is er een aantrekkelijk centrumgebied ontstaan waar het plezierig verblijven is. Ook de winkels merken hier de positieve effecten van. Enkele winkels hebben zelfs een beperkte uitbreiding gepleegd.

Het nieuwe ruim opgezette sportpark aan de Lodderhoeksestraat vormt een overgang tussen het dorp en het buitengebied en is uitstekend bereikbaar zonder dat de auto's door het dorp hoeven te rijden. Op de voormalige sportvelden is een aangenaam groen woonwijkje gebouwd met een veelgebruikt park in het midden. De voorheen wat afgelegen wijk ten zuiden van de Viswei maakt nu onlosmakelijk deel uit van Angeren. De woonstraten hebben een groener uiterlijk en zijn ingericht als 30 km/uur-gebied.

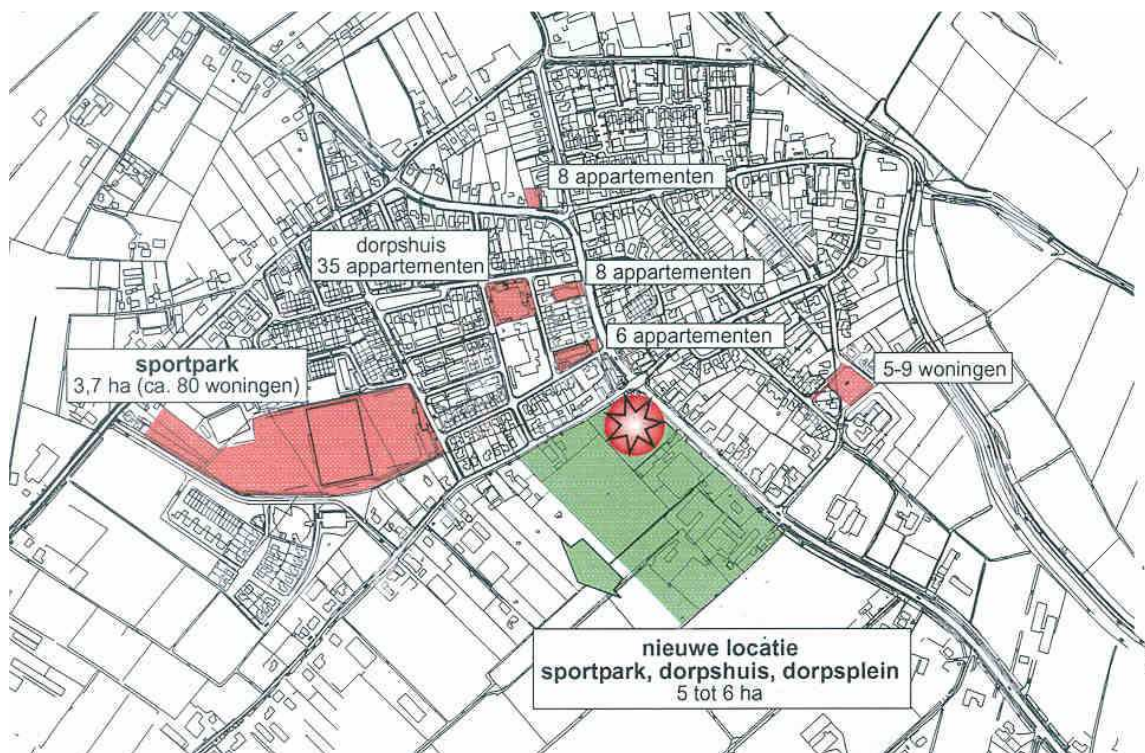
Speciaal voor senioren en starters zijn er appartementen en grondgebonden woningen gebouwd op verschillende centraal gelegen plekken in het centrum van het dorp. De meest in het oog springende is het complex op de locatie van het voormalige dorpshuis waar kleinschalige appartementengebouwen in een groene setting zijn geplaatst. In samenhang met de woningbouw op de locatie van het voormalige dorpshuis is ook de basisschool gerenoveerd en is er gedeeltelijke nieuwbouw gepleegd. De vrijgekomen eensgezinswoningen in het dorp zijn verkocht aan grotendeels jonge mensen uit Angeren.

Langs de dijk is het gebied rondom de Roode Wald omgevormd tot een aangename landschapszone waar de nieuwe woningen op het voormalige kermisterrein naadloos zijn ingepast. Samen met de uiterwaarden en het landschap rondom de Paddepoel vormt dit gebied een aantrekkelijk wandel en fietsgebied voor zowel de dorpsbewoners zelf als voor recreanten van elders.

Ontwikkelingsvisie Angeren

PROJECTEN:

7. AANBEVELINGEN

De in deze visie geformuleerde beleidsconclusies werken op drie niveau's door in het ruimtelijke beleid van de gemeente Lingewaard:

1. De ontwikkelingsvisie Angeren vormt een onderdeel van de gemeentelijke StructuurvisiePlus en wordt als zodanig ingepast in het beleid voor het gehele gemeente;
2. De ontwikkelingsvisie Angeren vormt de ruimtelijke onderbouwing voor de ontwikkelingsplannen in het dorp, zoals de in de visie voorgestelde in- en uitbreidingen;
3. De ontwikkelingsvisie vormt een onderdeel van de stedenbouwkundige toelichting van het nieuwe beheersbestemmingsplan voor de bebouwde kom. Met name geeft het randvoorwaarden voor de bestemmingsregeling waar deze is gericht op behoud van de bestaande karakteristiek van onderscheiden dorpsgebieden.

Bovenstaande betekent dat deze visie in het vervolgtraject haar zelfstandige status verliest en onderdeel gaat vormen van beleidsdocumenten die, elk op hun eigen schaalniveau, verdere sturing geven aan de ontwikkeling van het dorp Angeren.

Voor Angeren is het van het meeste belang dat er een start wordt gemaakt met de samenhangende planvorming ten behoeve van de voorgestelde nieuwe ontwikkelingen. Uit het oogpunt van urgentie en ruimtelijke organisatie wordt daarbij onderstaande fasering voorgestaan. Ontwikkelingen op lokaties die onafhankelijk van elkaar kunnen plaatsvinden behoeven echter niet op elkaar te wachten.

1. Verplaatsing en nieuwbouw Dorpshuis en sportzaal;
2. Herinvulling vrijgekomen plekken in het dorpscentrum met passende woningbouw (starters/senioren);
3. Aanleg nieuw dorps- en evenementenplein bij het nieuwe dorpshuis;
4. Herinvulling bestaand kermisterrein met passende woningbouw;
5. Verplaatsing sportvelden naar nieuwe locatie;
6. Bebouwing bestaande sportvelden met passende woningbouw;
7. Uitbreiding in de hoek Kampsestraat/Lodderhoeksestraat, aansluitend aan het nieuwe sportpark.